ბიულეტენი Newsletter

პროექტი: საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის და ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპული კვლევების ინსტიტუტის ერთობლივი კონკურსი სტუდენტებისთვის

Project: Competition for Youth under the aegis of the Parliamentary
Committee on European Integration of Georgia and the Institute *for* European
Studies of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

პროექტი განხორციელდა ევროკავშირის მხარდაჭერით "ევროკავშირი საქართველოსთვის - ფაზა II" ფარგლებში. ევროკავშირი პასუხისმგებელი არ არის პუბლიკაციაში მოცემულ ინფორმაციასა და შეხედულებებზე. პუბლიკაციაში მოცემული თითოეული სტატია გამოხატავს მხოლოდ ავტორის მოსაზრებებს".

The Project has been implemented with the support of the European Union within the frames of "EU for Georgia - phase II." The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and can no way be taken to reflect the views of European Union.

სარედაქციო კოლეგია:

თეიმურაზ ჩიტაია

მარიამ ქველამე

მთავარი რედაქტორი:

ნინო ლაპიაშვილი

თბილისი 2020

Board of Editors:

Teimuraz Chitaia Mariam Kveladze

Editor in Chief:

Nino Lapiashvili

Tbilisi 2020

ევროპის დღეები და ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერიდან 6 წლის იუბილე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან ერთად, კოვიდ პანდემიის პირობებში

დავით სონღულაშვილი საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე.

David Songhulashvili Chairman of the European
Integration Committee of the
Parliament of Georgia

27 ივნისს საქართველო-ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერიდან 6 წელი გავიდა. საქართველოს ევროპული მომავლის განმსაზღვრელი ამ უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტის იმპლემენტაციის გზაზე გვქონდა ბევრი მიღწევა და რჩება გამოწვევებიც.

მიმაჩნია, რომ პანდემიამ და სოციალურმა დისტანცირებამ ევროინტეგრაციის პროცესი არ უნდა დააზარალოს. ამდენად, ევროპის კვირეულის ტრადიციულად საზეიმოდ აღნიშვნის ფარგლებში, ევროინტეგრაციის კომიტეტმა ევროკავშირის დელეგაციის და სხვა პარტნიორი დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით დაგეგმა და განახორციელა მთელი რიგი ღონისძიებები, რომლებიც საზოგადოებაში ევროინტეგრაციული პროცესების პოპულარიზაციას შეეხებოდა.

მოხარულები ვართ, რომ ერთ-ერთი ასეთი უმნიშვნელოვანესი პროექტი მოიცავდა ახალგაზრდების ჩართულობის გაზრდას კომიტეტის საგანმანათლებლო და საინფორმაციო საქმიანობაში, რაც ჩვენი კომიტეტის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის უმნიშვნელოვანეს მიმართულებას წარმოადგენს.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპული კვლევების ინსტიტუტთან და მის ევროპისმცოდნეობის სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებთან გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის საფუძველზე, ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით, გამოვაცხადეთ ესეების და კვლევითი პროექტის კონკურსი თემაზე "ასოცირების შეთანხმების გავლენა საქართველოზე", "პანდემიის ეფექტები ევროკავშირსაქართველოს ურთიერთობებზე" და "დეზინფორმაცია და ანტი-დასავლური პროპაგანდა." სიმბოლურად პროექტი ევროპის დღეების კვირეულის დასაწყისში, შუმანის დეკლარაციის გამოცხადების დღეს - 9 მაისს დაიწყო.

ამ ჟესტით გვინდოდა ევროპის დღე მიგველოცა პირველ რიგში, ჩვენი ევროპელი მეგოზრეზისა და პარტნიორეზისთვის, ასევე საქართველოსა და ქართველი ხალხისთვის. ევროპის Celebrating Europe Days and 6 years since Association Agreement together with the students of Tbilisi State University, amidst the Covid pandemic

This year on June 27th we proudly celebrated the 6 years anniversary since the signature of the EU-Georgia Association Agreement. The road that was leading us towards the implementation of this very important instrument, that signifies Georgia's European future, was challenging as well as rewarding at the same time. We embraced wholeheartedly every bit of our achievements, while recognising the still-existing gaps and identified the set of further steps to be undertaken as the means to our common ends.

Having said that, I would like to share my strong belief, which reveals the process of Georgia's approximation with the European Union as a 'business as usual' that should not be compromised under any circumstances, including during pandemic. This was the reason we did not surrender to the unavoidable lock-down and the social distancing measures, as necessitated by the COVID-19. Instead, we started to think 'out of box' and proposed the changed methodology for organising the awareness-raising campaign, which already for many past years used to be traditionally planned within the frames of the chain of events dedicated to the Europe Day celebration.

With the support of the EU Delegation to Georgia and other donor organisations, our ideas and dedication became a tangible reality, we managed to launch and implement successfully a very impressive activities aimed at increasing the knowledge of Georgian society at large on the numerous aspects of the EU-Georgia cooperation.

We are happy to state that among many projects that we have undertaken during this period, the one with Ivane Javakhsishvili Tbilisi State University and its Institute for European Studies aimed at increasing the involvement of youth in the enlightenment on EU as well as the awareness-raising activities of the Parliamentary Committee - was outstanding indeed. Not to say that it facilitated the implementation of important parts of the Committee Strategy and the Action Plan.

On the bases of the Memorandum of Understanding between the Parliamentary Committee and the Institute for European Studies of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, and with the support of the EU Delegation of Georgia, we decided to announce the students' competition for the MA students and the PhD candidates enrolled in the TSU European Studies' programmes. This contest later on was extended to the students of all other TSU faculties including those participating in international exchange and Erasmus+ schemes. The impact of the Association Agreement on Georgia, the EU-Georgia relationship during Covid-19 pandemic as well as the Disinformation and Anti-Western Propaganda - were those pre-selected three main topics out of which the registered participants could choose one and submit their essays and action plans to the special

დღე ჩვენი ქვეყნისთვის არანაკლებ მნიშვნელოვანი და აღსანიშნავი თარიღია, რადგან ეს დღე საზეიმოა იმ ქვეყნების იმ გაერთიანებისათვის, რომლის სრულუფლებიანი წევრობა ჩვენთვის დღეს განვითარებისა და წინსვლის მთავარი ორიენტირია. დიახ, ჩვენმა საზოგადოებამ არაერთხელ გამოხატა საკუთარი დამოკიდებულება ევროკავშირთან დაახლოების მიმართ. მოსახლეობის დიდი ნაწილი ემხრობა ამ არჩევანს და ეს ყველასთვის ცნობილია. ამასთან, ევროკავშირმა, როგორც გაერთიანებამ და მისმა ცალკეულმა წევრებმაც, მათ მიერ გამოჩენილი მხარდაჭერისა და უამრავი მნიშვნელოვანი პროექტის განხორციელების გზით, არაერთხელ დაამტკიცეს, რომ ევროკავშირი საქართველოს დემოკრატიული განვითარების გარანტია.

რაც შეეხება პროექტს, ჩვენმა ინიციატივამ ახალგაზრდებში დიდი ინტერესი გამოიწვია. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სხვადასხვა ფაკულტეტიდან ასამდე სტუდენტი დარეგისტრირდა. პროექტის ფარგლებში, ევროკავშირის თემატიკის ირგვლივ კონკურსის მონაწილეებს ონლაინ ლექციები ჩაუტარდათ. მათ, ასევე, ჰქონდათ შესაძლებლობა ვებინარების ფორმატში შეხვედროდნენ ევროინტეგრაციის პროცესში უშუალოდ ჩართულ საჯარო მოხელეებს და მათგან მიეღოთ განახლებული ინფორმაცია. პროექტი დაეხმარა სტუდენტებს ევროკავშირ-საქართველოს ურთიერთობის შესახებ თვალსაწიერის გაფართოებაში, პრაქტიკული უნარ-ჩვევების შეძენასა და პანდემიით გამოწვეულ გარემოებებთან უკეთ გამკლავებაში.

კონკურსის ყველა მონაწილეს გადაეცათ სერთიფიკატები, ხოლო გამარჯვებული ესეს ავტორებისა და საუკეთესო კვლევითი პროექტების წარმომდგენი 4 სტუდენტისგან დაკომპლექტებული გუნდებისთვის ფულადი ჯილდო იყო გათვალისწინებული. საზეიმო ღონისმიება საქართველოს პარლამენტში გაიმართა 27 ივნისს, ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერის იუბილეზე.

კიდევ ერთხელ გილოცავთ ევროპის დღეებს და ასოცირების ისტორიული შეთანხმების ხელმოწერის 6 წლის იუბილეს, გისურვებთ ჯანმრთელობას და წინსვლას. აქვე, მადლობას ვუხდი ევროკავშირს, რომ ამ დროული და საჭირო პროექტის იმპლემენტაცია შესაძლებელი გახადა.

jury committee. We were proud to launch the competition on May 9th, the Schuman Declaration Day.

With this symbolic gesture we wanted to congratulate Europe Day to our colleagues and partners in the European Union as well as in Georgia. Europe Day is equally important for the Georgian population at large, we are very enthusiastic to celebrate it, as we strongly believe in the European Union to stand as a key milestone for our relentless progress and democratic development. Indeed, the Georgian society had the opportunity to express on many occasions its strong willingness to become a member of the European Union and to adhere to its values.

To go back to the youth project, we were extremely eager to trace the imminent and enkindled interest for participation in the contest, making the overall number up to 100 students coming across the various faculties of Tbilisi State University. Within the frames of the project we organised for them online courses related to the topic of European Union, provided the practical trainings in research skills as well as gave an opportunity to meet, greet and get the updated information from the public officials responsible for overseeing the implementation of Association Agreement and approximation of Georgia with the EU standards.

Overall, this was an important and invaluable initiative due its definitely strong knowledge dissemination and cross-fertilisation impact upon the various segments of students who otherwise would never come across with the EU thematic; and also because of the ameliorating nature it definitely had upon the negative effects brought with COVID-19 pandemic: we had a very strong evidence that social distancing measures became especially difficult for the youth of our society. This project gave a chance to stay proactive and engaged even during the lock-down period. The wrap-up event which was expressed in the certificates' awarding ceremony on the day of signature of AA on the 27th of June as organised in the building of the Parliament of Georgia was very cheerful and at the same time motivating for all of us.

Let me once again congratulate everyone who celebrates Europe Days and the 6 years since the signature of EU-Georgia Association Agreement. Herewith, I would like to extend my sincere gratitude to the European Union and its Delegation to Georgia for supporting this absolutely fascinating and timely initiative.

საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის შესახეზ

უკანასკნელი წლების განმავლობაში საქართველოევროკავშირის ურთიერთობები ისტორიულად უპრეცენდენტო დინამიკით ხასიათდება.

2014 წლის 27 ივნისს, ხელი მოეწერა საქართველოევროკავშირის ასოცირების შეთანხმებას, რომელიც საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების ძირითად სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს და მრავალი მიმართულებით ევროპული სტანდარტების შესაბამისად მოდერნიზაციასა და ტრანსფორმაციას ითვალისწინებს.

ასოცირების შეთანხმების ეფექტიან განხორციელებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ქვეყნის განვითარების, ევროპული კუთვნილების გამყარების, ევროინტეგრაციის პროცესის შეუქცევადობისა და ევროპელი პარტნიორების მხრიდან საქართველოს პოლიტიკური მხარდაჭერისათვის. შეთანხმების აღსრულება განსაკურებული მნიშვნელობისაა ქვეყნის სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის თვალსაზრისითაც.

ევროკავშირთან დაახლოების პროცესში განსაკუთრებული როლი აქვს საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტს, რომელიც 2004 წელს შეიქმნა. კომიტეტის მისიაა ხელი შეუწყოს საქართველოს ინტეგრაციას ევროკავშირსა და ევროპულ ინსტიტუტებში, ამ მიმართულებით მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნის პოლიტიკის განსაზღვრაში, ზედამხედველობა გაუწიოს აღმასრულებელ ხელისუფლების საქმიანობას და აკონტროლოს ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების პროცესი.

პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტი კოორდინაციას უწევს საპარლამენტო საქმიანობას ევროპული ინტეგრაციის მიმართულებით, მათ შორის ასოცირების შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის შესრულებას საკანონმდებლო საქმიანობის პროცესში.

კომიტეტი უძღვება საკანონმდებლო ჰარმონიზაციის პროცესს, შეიმუშავებს დაგანიხილავს საკანონმდებლო ინიციატივებს,ზედამხედველობას უწევს მთავრობისდა პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოების საქმიანობას, თანამშრომლობს საქართველოს პარლამენტის - დარგობრივ კომიტეტებთან, ევროკავშირის ინსტიტუტებთან, პარტნიორი ქვეყნების პარლამენტებთან, საერთაშორისო-ორგანიზაციებთან, სამოქალაქო საზოგადოებასთან, ხელს უწყობს საზოგადოებაში ევროინტეგრაციის პოპულარიზაციას.

საქართველოს პარლამენტში ევროპული მიმართულების გაძლიერებისა და განვითარების, აგრეთვე, ევრო-ინტეგრაციის პროცესის პოპულარიზაციის მიზნით, ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის საქმიანობის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულება საინფორმაციო და საგანმანათლებლო საქმიანობაა.

კომიტეტი პარტნიორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით, მრავალი წელია აღნიშნავს ევროპის კვირეულს, რომლის

Review of the role of the Committee on European Integration of Georgia

თეიმურაზ ჩიტაია

ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის აპარატის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი, პროექტის ფარგლებში ლექციის თანა-ავტორი, პროექტის ჟიურის წევრი საქართველოს პარლამენტის მხრიდან.

Acting Head of the Office at the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia, Co-Author of the online lecture of the Project from the Parliament of Georgia, Member of Juree of the Project from the Parliament of Georgia

ნატო რუბანოვი ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის აპარატის

მოწვეული სპეციალისტი, პროექტის ფარგლებში ლექციის თანა-ავტორი.

Nato Rubanovi

Invited Specialist of the Office at the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia, Co-Author of the online lecture of the Project from the Parliament of Georgia

During recent years, EU-Georgia relations have characterized by historically unprecedented dynamics.

On June 27, 2014, EU-Georgia Association Agreement was signed, which serves as alegal basis for the relations between Georgia and the EU and provides for modernization and transformation in many areas in line with the European standards.

Effective implementation of the Association Agreement is of great importance for the development of the country, strengthening feelings of belongingness to Europe, the irreversibility of the European integration process, and political support from European partners. Enforcement of the Agreement is particularly important in terms of defending sovereignty and territorial integrity of the country.

The Committee on European Integration of the Parliament of Georgia, established in 2004, has a particular role in bringing Georgia closer to the EU. The mission of the Committee is to promote Georgia's integration into the European Union and European institutions, to participate in the determination of the country's policy in this regard, to oversee the activities of the executive, and to monitor the implementation of its obligations under the Association Agreement.

The parliamentary Committee on European Integration coordinates parliamentary activities related to the European integration process, including the implementation of the Association Agreement and Association Agenda in the legislative process.

The Committee leads the legislative harmonization process, develops and discusses legislative initiatives, oversees the activities მიზანიც არის საქართველოს მოქალაქეების ინფორმირება ევროპული ინტეგრაციის შესახებ და ამ პროცესში მოსახლეობის ჩართულობის მაქსიმალური ხელშეწყობა.

Covid-19–ის გავრცელებისა დაქვეყანაში არსებული საგანგებო ვითარებისგამო, ევროპის დღეები წელს განსხვავებულად აღინიშნა და საინფორმაციო კამპანია მთლიანად დისტანციურ რეჟიმში ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენების გზით ჩატარდა.

კამპანიის ფარგლებში დაორგანიზდა არაერთი კონკურსი როგორც უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის, ისე სკოლის მოსწავლეებისთვის; ასევე, - ახალგაზრდებისთვის ონლაინ ლექციები თემაზე "ასოცირების 6 წელი საქართველოსთვის". მათ შორის, უნდა აღინიშნოს ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული თსუ-ს ევროპული კვლევის ინსტიტუტისა და ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის ერთობლივი წარმატებული პროექტი "Competition for Youth under the aegis of the Parliamentary Committee on European Integration of Georgia and Ivane Javakhishvili Tbilisi State University"/European Union for Georgia 2.

კამპანია მიზნად ისახავდა ახალგაზრდების ინფორმირებასა და მათი ევროინტეგრაციის საკითხებით დაინტერესებას და ჩართულობას.

ვფიქრობთ, საინფორმაციო კამპანიის ორგანიზებისას დასახულ მიზანს მივაღწიეთ, რადგან ახალგაზრდების მხრიდან იყო ძალიან დიდი გამოხმაურება. კონკურსის ფარგლებში გავეცანი უამრავ საინტერესო ნაშრომს, გამოვავლინეთ გამარჯვებულები და მათი ნამუშევრები გამოქვეყნდა.

ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს კომიტეტის საქმიანობის საჯაროობასა დაგამჭვირვალობას. კომიტეტის კარი ღიაა საზოგადოებისთვის – სტუდენტების, ექსპერტების და სხვა დაინტერესებული პირებისთვის.

აღსანიშნავია, რომ საინფორმაციო კამპანიის ფარგლებში, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თსუ-ს ევროპული კვლევების ინსტიტუტთან ხელი მოეწერა განახლებულ ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს, რომელიც ითვალისწინებს კომიტეტისა და თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის საკანონმდებლო და საკონსულტაციო პოტენციალის აქტიურ და ორივე მხარისათვის სასარგებლო გამოყენებას საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების აქტუალურ საკითხებზე. მნიშნელოვანია, რომ მემორანდუმის ფარგლებში კომიტეტი ევროპული კვლევების ინსტიტუტს გაუწევს ექსპერტულ მხარდაჭერას ბაკალავრების, მაგისტრანტებისა და დოქტორანტების მომზადებაში, შესთავაზებს სტაჟირების შესაძლებლობას, ასევე, სხვადასხვა პროექტის ფარგლებშიითანამშრომლებს ინსტიტუტის მკვლევარებთან და აკადემიურ პერსონალთან.

ვფიქრობ, რომ კომიტეტის საქმიანობაში სტუდენტთა და მკლევართა სხვადასხვა ფორმით ჩართვა ხელს შეუწყობს როგორც კომიტეტის მიზნებისა და ამოცანების წარმატებით შესრულებას და ევროინტეგრაციის პროცესების პოპულარიზებას, ასევე, სტუდენტებისთვის გამოცდილების

of the bodies accountable to the Government and Parliament, cooperates with the sectoral committees of the Parliament of Georgia, European institutions, parliaments of the partner countries, international organizations, civil society, and promotes European integration within the population.

For the purpose of strengthening and developing European future and promoting European integration in the Parliament of Georgia, one of the main directon of the activities of the Committee on European Integration is awaraness-raising and educational activities.

In cooperation with the partner organizations, the Committee has been celebrating European Week for many years, aiming to inform the citizens of Georgia about European integration and promote their involvement in this process.

Due to the spread of the Covid-19 and the state of emergency in the country, the Europe Days have been celebrated differently this year, and the information campaign has been conducted entirely online using digital technologies.

Within the frames of the campaign, various competitions were held for both the university students and school pupils, the online lectures were delivered for youth on the topic "6 years of association for Georgia". Among others, the successful project "Competition for Youth under the aegis of the Parliamentary Committee on European Integration of Georgia and Ivane Javakhishvili Tbilisi State University" /European Union for Georgia 2" should be highlighted which has been jointly implemented by the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia and the TSU Institute for European Studies, and financially supported by the European Union through its EU for Georgia phase II initiative.

The purpose of the campaign has been to inform the youth, kindle their interest in European integration, and ensure their inclusion.

In our view, we have achived the goal of the information campaign as the youth involvement was impressively broad. Within the frames of the contest, we have read many interesting works and identified winners.

The Committee on European Integration attaches great importance to the publicity and transparency of the Committee's activities. The door of the Committee is open for the public - students, experts, and other stakeholders.

It should be noted that within the frames of the information campaign a renewed Memorandum of Understanding has been signed with the TSU Institute for European Studies, aiming at active and mutually beneficial use of the legislative and advisory potential of the Committee and the TSU Institute for European Studies on the current issues of EU-Georgia relations. It is important that within the frames of the Memorandum the Committee will cooperate in order to upgrade the knowledge of the Bachelor, Marter, and Ph.D. students with practical insight, will offer internships and collaborate with the researchers of the Institute and its academic staff on various projects.

მიღებას.

გვინდა, მივულოცოთ ევროპის დღე დასოცირების შეთანხმების ხელმოწერის 6 წლის იუბილე საინფორმაციო კამპანიაში ჩართულ ყველა მონაწილეს, და მადლობა გადავუხადოთ აქტიური მონაწილეობისთვის. კომიტეტი ხშირად ატარებს მსგავსღონისძიებებს და ცხადია, სამომავლოდაც დაგეგმილი გვაქვს არაერთიმნიშვნელოვანი აქტივობის ჩატარება.

We believe that the involvement of students and scholars in the work of the Committee will support theachievement of the goals and objectives of the Committee, promotion of the European integration process, and experience-gaining for students.

We would like to congratulate all the participants involved in the information campaign on the 6th anniversary of the signing of the Association Agreement, and tothank them for their active participation. The committee often holds similar events, and we also plan to implement numerous important activities in the future.

ევროკავშირის საკითხების სწავლების და კვლევის მნიშვნელობა საქართველოში

საქართველოში ევროკავშირის საკითხების სწავლება და კვლევა, უპირველეს ყოვლისა ევროკავშირთან გაფორმებული ასოცირების შეთანხმების კონტექსტში უნდა გავიაზროთ. მიუხედავად იმისა, რომ ევროპასთან დაახლოება და ინტეგრაცია, ასევე, ევროკავშირთან სტრატეგიული თანამშრომლობის დოქტრინა საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვებიდან მალევე ჰქონდა გაცხადებული და ამ მიმართულებით ცალსახად ბევრი ეფექტური ნაბიჯი გადაიდგა, ე.წ. ახალი თაობის ასოცირების შეთანხმების გაფორმებამ ჩვენს შორის არსებული ორმხრივი ურთიერთობები სრულიად ახალ საფეხურზე აიყვანა და ინტენსივობის თვალსაზრისით დაახლოების პროცესს ერთგვარი შეუქცევადობის იერსახე მისცა.

როგორც ვიცით, 2014 წლის 27 ივნისს ბრიუსელში ხელმოწერილი ასოცირების შეთანხმება მოიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) კომპონენტს. იგი მიზნად ისახავს ევროკავშირთან პოლიტიკურ ასოცირებასა და ეტაპობრივ ეკონომიკურ ინტეგრაციას. თუმცა, ეკონომიკური ინტეგრაციის სიკეთეებით სარგებლობა და ევროკავშირის საერთო ბაზარზე წვდომა პირობადადებულია. კერძოდ, ასოცირების შეთანხმებით საქართველოს აღებული აქვს ვალდებულება ეტაპობრივად მოახდინოს საქართველოს საკანონმდებლო სივრცის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება, რაც ჩვენი მხრიდან მოცულობითი და საკმაოდ რთული სამუშაოს ჩატარებას გულისხმობს. უნდა გვესმოდეს, რომ შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების სრულად იმპლემენტაციის შემდეგ საქართველო ფაქტობრივად ევროკავშირის სამართლებრივი სივრცის ნაწილი ხდება.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს საკანონმდებლო დაახლოების და იმპლემენტაციის მიმართულებით უკვე მნიშვნელოვანი მიღწევები აქვს, რაც თეორიულად საქართველოში წარმოებულ პროდუქციას 446 მილიონი ევროპელი მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომსუნდა

The importance of promoting European Studies education and research in Georgia, a brief overview on the role of TSU

ნინო ლაპიაშვილი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნიევრსიტეტის ევროპული კვლევების ინსტიტუტის დირექტორი, ევროპისმცოდნეობის საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელი. ადამიანის უფლებებსა და დემოკრატიზაციაში რეგიონული სამაგისტრო პროგრამის ეროვნული ხელმძღვანელი. პროექტის კოორდინატორი, პროექტის ფარგლებში ლექციების ავტორი და ჟიურის წევრი.

Nino Lapiashvili — Director of the Institute for European Studies of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. Head of the interdisciplinary Master's, Doctoral and Bachelor's Programmes in European Studies. National head of the Regional Master's Programme in Human Rights and Democratization. Project Coordinator, author of the online lectures within the frames of the project, member of the jury committee of the EU4Georgia funded student competition.

The European Studies related teaching and research in Georgia, I believe, should be understoodforemost in the context of the Association Agreement concluded between Georgia and the EU. Although the idea of rapprochement and integration with Europe, as well as the doctrine of strategic cooperation with the European Union, was announced shortly after Georgia gained independence, and many effective steps have been taken in this direction, - the fact of the signature of the new generation Association Agreement upgraded our bilateral relations to a whole new level and in terms of intensity, it gave the process of rapprochement a kind of irreversibility.

The Association Agreement signed in Brussels on June 27, 2014 includes the component of Deep and Comprehensive

ხდიდეს, რეალურად, ჩვენი ბიზენს სექტორის წარმომადგენლები, განსაკუთრებით, მცირე და საშუალო მეწარმეები მიღწეული შედეგების ეფექტურად გამოყენებას ჯერ ისევ ვერ ახერხებენ. ამას მრავალი მიზეზი აქვს, მათ შორის, ერთ-ერთი უმთავრესი ევროკავშირის ბაზარზე შეღწევასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ გამოწვევებსა და სირთულეებთან დაკავშირებით ცოდნის და გამოცდილების ნაკლებობაა.

ამდენად, ერთი შეხედვითაც ცხადი ხდება, რომ ევროკავშირთან დაახლოების პროცესი მრავალშრიანია და დიდი ინფორმაციული ნაკადის სისტემურ დამუშავებას ითვალისწინებს. ასოცირების შეთანხმების ბენეფიტების გამოყენება კი მოითხოვს ცოდნას და პრობლემების სწორ, მაღალპროფესიონალურ დონეზე გააზრებას. ევროკავშირის საკითხების შესახებ ფართო თუ სპეციალიზებული განათლების უზრუნველყოფა ჩვენი საზოგადოებისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს და მიზანშეწონილია, სახელმწიფოს მიერ განსაზღვრულ პრიორიტეტებს შორის იყოს.

თუმცა, მანამდე, სანამ ევროკავშირის საკითხების შესახებ განათლების თემა სახელმწიფოს პრიორიტეტებს შორის მოხვდება, ამაზე ევროკავშირმა უკვე თავად იზრუნა ასოცირების შეთანხმების გაფორმებამდე მინიმუმ 7 წლით ადრე მაინც. სწორედ, ამ კონტექსტში, ევროკავშირის კვლევისა და განათლების კერების თემას შევეხები.

თვითონ ევროპაში, ევროკავშირის საკითხების სწავლის მრავალწლიანი გამოცდილება არსებობს და ის დაახლოებით იმდენივე წლისაა, რამდენისაც მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ შექმნილი ეს გაერთიანება ითვლის.

თუმცა, აღმოსავლეთის პარტნიორობის რეგიონში უკვე 13 წელზე მეტია საქართველო, კერძოდ კი თსუ - ამ მიმართულებით უპირობოდ ლიდერობს, რაც ევროკავშირის არაერთ მოხსენებაშია ასახული.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპული კვლევების ინსტიტუტი 2007 წელს ევროკომისიის ფინანსური დახმარებით TACIS-ის პროგრამის ფარგლებში დაარსდა. იგი კონცეპტუალურად თსუ-ს ოთხ ფაკულტეტს ეფუძნება - იურიდიულ, ეკონომიკის, ჰუმანიტარულ, ასევე, სოციალურ-პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტებს და ევროკავშირს ასწავლის და იკვლევს ინტერდისციპლინური პერსპექტივიდან ინგლისურენოვანი სამაგისტრო პროგრამის (2007 წლიდან) და სადოქტორო (2014 წლიდან) პროგრამის ფარგლებში (Masters in European Studies cos Doctoral Programme in European Studies). სამაგისტრო პროგრამის შექმნაში ჩართულები იყვნენ გრენობლის პიერ მენდესის საფრანგეთის უნივერსიტეტის, ასევე ათენის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ბერძნული უნივერსიტეტისა და ავსტრიული ინსბრუკის საჯარო რეფორმების ცენტრისგან შემდგარი კონსორციუმის ექსპერტები. პროგრამის შემუშავების დროს გათვალისწინებული იქნა როგორც აღნიშნულ სფეროში ევროპის მოწინავე უნივერსიტეტების საუკეთესო გამოცდილებები, ასევე ბოლონიის პროცესის სტანდარტები და მიღწევები. ხოლო

Free Trade Area (DCFTA) and aims at political association as well as gradual economic integration with the EU. The benefits of economic integration and access to the EU single market are conditional. In particular, under the Association Agreement, Georgia has undertaken to gradually bring the Georgian legislative area closer to the EU legislation, which means extensive and rather complex work on our part. Georgian society must understand that after the full implementation of the obligations under the Agreement, our country actually becomes part of the legal space of the European Union.

Although Georgia has already made significant progress in the legislative approximation as well as its implementation, which in theory should make Georgian products available to 446 million European consumers, in reality, our business sector, especially small and medium-sized enterprises, are still unable to use these results effectively. There are many reasons for this, including the lack of knowledge and experience on the specific challenges and difficulties of entering the EU market, which is one of the main ones.

Even at first glance, it becomes clear that the process of rapprochement with the EU is multifaceted and involves the systematic processing of a large flow of information. Utilizing the benefits of the Association Agreement requires the specific knowledge and understanding of the problems at a correct, highly professional level.

Ensuring the targeted education on a wide range of EU issues is vital for our society and it is advisable for the state to set it among its priorities.

However, before the issue of education on the European Union becomes one of the priorities of the Georgian government, the EU has already taken care of this - at least 7 years before the signing of the Association Agreement. It is in this context that I will address the topic of the EU research and education in Georgia, in particular at TSU.

It's been for many years since the higher education institutions in the EU are offering European Studies as a field of study and research. While in the Eastern Partnership region already for more than 13 years it is

ინგლისურენოვანი სადოქტორო პროგრამა 2014 წელს ENPI პროექტის ფარგლებში შეიქმნა დუბლინის თრინითის კოლეჯის, ბუდაპეშტის ცენტრალური ევროპის უნივერსიტეტისა და სლოვენიის უნივერსიტეტის ექსპერტთა მონაწილეობით.

ევროკავშირის ძალისხმევამ, ინგლისურენოვანი პროგრამის სტრუქტურამ და შინაარსმა, მოწვეულ პროფესორთა პროფესიონალიზმმა, ისევე როგორც კურსდამთავრებულთა კვალიფიკაციის მაღალმა დონემ და მათი დასაქმების 100%-იანმა მაჩვენებელმა დიდად განსაზღვრა თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის, როგორც საუნივერსიტეტო მნიშვნელობის საგანმანათლებლო-სამეცნიერო სტრუქტურული ერთეულის წარმატებულობის ხარისხი.

ინსტიტუტის მიერ მაგისტრატურის და დოქტორანტური სტუდენტებისთვის შესასწავლი საგნების ფართო სპექტრია წარმოდგენილი, მათ შორის, ევროკავშირის ეკონომიკა, ევროკავშირის ფინანსური და სავალუტო პოლიტიკა, ევროკავშირის სამართალი, კონკურენციის პოლიტიკა და კონკურენიციის სამართალი, ევროპეიზაცია და ევროინტეგრაციის თეორიები, ევროკავშირის ენერგეტიკული პოლიტიკა, თავისუფალი ვაჭრობა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები და სხვა. სტუდენტებს აქვთ საშუალება დეტალურად გაეცნონ საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობის ასპექტებს უშუალოდ ამ პროცესში ჩართული პირებისგან, მიიღონ სათანადო ცოდნა ევროპის და ევროკავშირის ისტორიისა და ევროპის კულტურული მოზაიკის გარკვეული ასპექტების შესახებ.

ამასთან, სტუდენტებს უნიკალური საშუალება ეძლევათ დაესწრონ, მონაწილეობა მიიღონ და კითხვები დასვან საქართველოს და უცხოეთის უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობის პირების მონაწილეობით ჩატარებულ კონფერენციებზე, საჯარო ლექციებსა და სემინარებზე. ეს პრაქტიკა ინსტიტუტმა წარმატებით დანერგა და შესაძლებლობა გაუხსნა ბევრ ახალგაზრდას ამ პროცესში პრაქტიკულად ჩართულ პირებთან ერთად მიღებული თეორიული ცოდნის გაანალიზებისათვის.

აღსანიშნავია, რომ წელს ევროპისმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამაზე კონრად ადენაუერის ფონდმა საუკეთესო შედეგების მქონე 5 ქართველი და 5 აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონის სამაგისტრო პროგრამის მომავალი სტუდენტისთვის სრული სტიპენდია დააწესა, რაც სწავლის საფასურს სრულად ანაზღაურებს, ასევე, ითვალისწინებს მგზავრობის/ფრენის და საცხოვრებელ ხარჯებს.

2015-2018 წლებში ევროკავშირის TEMPUS-ის პროექტის ფარგლებში ინსტიტუტში დაინერგა ინოვაციური სწავლისა და სწავლების მეთოდები, მათ შორის PBL, სიმულაციები, დისტანციური და შერეული სწავლება- ბრიტანეთის სურეის უნივერსიტეტის, ბრიუსელის თავისუფალი უნივერსიტეტისა და მაასტრიხტის უნივერსიტეტის მანწილეობით.

დღიდან დაარსებისა თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტმა ევროპულ აკადემიურ წრეებში ბევრი სტრატეგიული პარტნიორი შეიძინა, რომელთან ერთად Georgia, in particular the Tbilisi State University that is an undisputed leader –making accessible the curriculum on the European Union on all three levels of education.

Institute for European Studies of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University was established in 2007 with the financial assistance of the European Commission under the TACIS project. Conceptually, it is based on the four faculties of TSU - Faculty of Law, Business and Economics, Humanities, as well as Social and Political Sciences. It provides English taught Masters (since 2007) and Doctoral Programmmes (since 2014) in European Studies from interdisciplinary perspective.

The experts involved in the inception of the Master's programme came from the University Pierre Mendés of Grenoble, Centre for Public Reforms of Innsbruck and Panteion University of Social and Political Sciences of Athens. Within the frames of ENPI project, the Institute hosted the academic staffand experts from the Trinity College Dublin, Central European University of Budapest and the University of Slovenia who contributed much in the elaboration of the Doctoral programme in 2014. Over and over again our programmes make us proud to have 100% of the graduates'employment rates. This is due to the professionalism of our academic and administrative staff, the constant inflow of international experts and definitely, the structure and content of the curriculum we offer.

The Institute offers a wide range of subjects for undergraduate and doctoral students, including EU Economic integration, EU Monetary and Fiscal Policy, EU Law, EU Competition Law, European Integration Theories, EU Energy Policy, Free Trade and Foreign Direct Investment, European History, European Cultural Mosaic and more. Students have the opportunity to get acquanted with the practical aspects of the EU-Georgia relationship directly from those public officials who are involved in the process. In addition, our students have a unique chance to participate in the public events including international conferences, public lectures and round-table meetings.

We are eager that the Konrad Adenauer Foundation selected us to allocate 10 full scholarhsips for our

ხორციელდება მნიშვნელოვანი სამეცნიერო და საგანმანათლებლო პროექტები. ინსტიტუტი ასევე აგრძელებს ნაყოფიერ თანამშრომლობას საქართველოში ევროკავშირის წარმოადგენლობასთან, საქართველოში აკრედიტირებულ უცხო ქვეყნების დიპლომატიურ მისიებთან და საქართველოს სახელისუფლებო თუ არასამთავრობო სექტორთან. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია 2011 წლის 1-ელ თებერვალს საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმი, რომელიც 2020 წლის 9 მაისს განახლდა და ახალი შინაარსი შეიძინა, რაზეც ქვემოთ უფრო დეტალურად ვისაუბრებ.

საკანონმდებლო ჩარჩოსთან დაახლოების პროცესში გამოიკვეთა, რომ საქართველო ყველაზე მეტად ევროკავშირის სამართლის სპეციალისტების ნაკლებობას განიცდის. ამიტომ 2021 წლიდან ვილნიუსის უნივერსიტეტთან თანამშრომლობით დაიწყება ორმაგი ხარისხის სამაგისტრო პროგრამის განხორციელება, რომლიც ფარგლებშიც კურსდამთავრებულს თსუ კვლავაც მიანიჭებს ინტერდისციპლინური ევროპისმცოდენობის მაგისტრის ხარისხს (Master of Arts in European Studies), ხოლო ვილნიუსის უნივერსიტეტი ევროკავშირის სამართლის მაგისტრის კვალიფიკაციას (LLM in EU Law).

წელს ჩვენ მიერ ინიცირებულმა ჟან მონეს პროექტმა შესარჩევ კონკურსში გაიმარჯვა და ევროკავშირის დაფინანსება მიიღო. ევროკომისიის ჟან მონეს პროექტები ორიენტირებულია ინოვაციის, განსხვავებული დარგების ურთიერთკვეთისა და ახალი ცოდნის შექმნის მეშვეობით ევროკავშირის შესახებ ინფორმაციის გავრცელების მხარდაჭერაზე.

კერძოდ, ინოვაციაზე ორიენტირებული პროექტები ახალი მეთოდოლოგიებისა თუ მიდგომების შემუშავებას ისახავს მიზნად, რათა საგნები ევროკავშირის შესახებ უფრო მეტად მიმზიდველი და ადაპტირებული გახდეს განსხვავებული სამიზნე ჯგუფებისთვის.

ინტერდისციპლინური პროექტები ორიენტირებულია დისკუსიის წარმართვის მეშვეობით ევროკავშირში მიმდინარე პროცესების და ზოგადად ამ გაერთიანების შესახებ ცოდნის გააღრმავებისა და ხელმისაწვდომობის გაზრდისაკენ.

ხოლო დისემინაციაზე მიმართული პროექტის ტიპი ფართო საინფორმაციო კამპანიის ჩატარებას მოიაზრებს და ამ მიზნით სხვა და სხვა ღონისძიების ორგანიზებას გულისხმობს.

ჟან მონეს პროექტის ფლობა ნებისმიერი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებისთვის უპირველეს ყოვლისა არის პრესტიჟი და ამავდროულად დიდი პასუხისმგებლობაც. ევროკავშირის მხრიდან ეს არის აღიარება და ნდობა, ერთგვარი გაცხადება იმისა, რომ შეგიძლია მიაღწიო წარმატებას აკადემიურ სფეროში, ხელი შეუწყო განათლების ხარისხის განვითარებას ევროპისმცოდნეობის სფეროში და ამგვარად უფრო მეტად დაუახლოვდე ევროპულ სივრცეს.

რაც შეეხება, თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის ჟან

prospective MA students applying from the Eastern Partnership region.

Herewith, it is to be underlined that technical-wise we met prepared the challenge of launching the distance teaching, which became an unavoidable neccessity due to COVOD-19 pandemic. In particular, during 2015-2018, within the framework of INOTLES, the EU TEMPUS project, we implemented the innovative teaching and learning pedagogic methods on Masters as well as Doctoral levels. With the help of the University of Surrey, the Free University of Brussels and the University of Maastricht we provided extensive trainings to our academic staff in the methods of effective exercise of the innovative pedagogic tools including Problem Based Learning (PBL), Simulations, Distance Teaching and the Blended Learning.

Since its inception, the TSU Institute for European Studies has acquired numerous strategic partners in European academic circles, with whom we carry out some important scientific and educational projects. The Institute likewise continues the fruitful cooperation with the EU Delegation to Georgia, the foreign diplomatic missions, the Georgian Governmental and the non-governmental sector. In this regard, the Memorandum of Cooperation signed with the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia on February 1, 2011, (renewed on May 9, 2020) is especially noteworthy, which I will discuss in a more detailed manner below.

In the process of implementation of Association Agreement, it was revealed that we have a lack of EU law experts in Georgia. Taking into consideration this particular context, it is timely to announce that starting from the academic year of 2021-2022, we shall launch admissions for the Double Degree Masters programme (LLM) in EU Law in cooperation with the University of Vilnius.

We are proud to know that our application submitted to the Jean Monnet Information Project (Erasmus +) had been selected as a winner among 1447 eligible applicants. It will give us an outstanding opportunity to establish the interdisciplinary BA programme in European Studies at Tbilisi State University. We understand well that owning a მონეს პროექტს, იგი მიზნად ისახავს უნივერსიტეტში ინტერდისციპლინური ევროპისმცოდნეობის საბაკალავრო პროგრამის შექმნას. პროგრამა განხორციელდება ქართულ ენაზე ინგლისურენოვანი კომპონენტებით. პროექტის განხორციელებაში ჩართულები იქნებიან ევროპის წამყვანი უნივერსიტეტების ექსპერტებიც, რომლებიც საბაკალავრო პროგამის შემუშავების სხვა და სხვა ეტაპზე საკუთარ გამოცდილებას გაუზიარებენ თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის ქართველ კოლეგებს. საერთაშორისო კონფერენციებსა და სამუშაო შეხვედრებზე გამოკვეთილი საუკეთესო გამოცდილებები გამოქვეყნებული იქნება ინსტიტუტის ორენოვან სამეცნიერო ჟურნალში. წელს სულ 360 გამარჯვებული პროექტი შეირჩა1447 კვალიფიცირებულ კონკურსანტს შორის.

ცალსახაა, რომ თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის ევროპისმცოდნეობის სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამები ინარჩუნებენ ლიდერის სტატუსს რეგიონის

მასშტაზით. თუმცა, რჩება პრობლემებიც. პირველ რიგში ეს არის საქართველოში კვლევების დაფინანსების სიმწირე სწავლების მესამე საფეხურზე, რაც არსებით პრობლემებს უქმნის დოქტორანტებს კვლევასწრაფად და ხარისხიანადაწარმოონ. დოქტორანტების უმრავლესობა დასაქმებულია და დროის გადანაწილება უხდებათ კვლევასა და სამსახურს შორის, დროში უსაზღვროდ განვრცობილი კვლევა კი ხშირად აქტუალობას კარგავს და მისი ეფექტი უმნიშვნელოა.

გარდა ამისა, გასულ წლებში ინსტიტუტი ახერხებდა სხვადასხვა პროექტის ფარგლებში სტუდენტების სასწავლო ვიზიტების ორგანიზებას ბრიუსელში ევროკავშირის ინსტიტუტებში, რაც ნებისმიერი კლასიკური ევროპიმცოდნეობის საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების კურიკულუმის განუყოფელი შემადგენელი ნაწილია ევროპის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში. თუმცა, რესურსების სიმწირის გამო აღნიშნული ძალიან იშვიათად ხორციელდებოდა და ევროპელი სტუდენტებისგან განსხვავებით, ხშირად ევროკავშირის დედაქალაქთან უშუალო შეხებისგარეშე რჩებოდნენ ჩვენი კურსდამთავრებულები.

კოვიდ პანდემიის თემას გვერდს ვერ ავუვლით. ამ მოულოდნელმა გამოწვევამ განსხვავებული რეალობა შექმნა, ხოლო სასწავლო პროცესის ონლაინ სივრცეში გადატანამ ახალი შესაძლებლობებიც გააჩინა. თუ ადრე ონლაინ სწავლებას ქართული კანონმდებლობა და საგანმანათლებლო პოლიტიკა მხარს არ უჭერდა, ახლა ეს პერსპექტივა რეალური გახდა. ეს ნიშნავს მეტ ევროპელ ექსპერტს ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში, ასევე, შანსს, რომ ევროკავშირის პოლიტიკის ფორმირებაში მონაწილე თანამდებობის პირებს თბილისიდან ბრიუსელში ინტერნეტ-ხიდის მეშვეობით უფრო ხშირად მივაწვდინოთ ხმა.

Jean Monnet project is first and foremost a prestige and at the same time a great responsibility for any higher education institution. It is a recognition and trust on the part of the EU, a kind of declaration that we can promote excellence in academia, contribute further to the quality of education in the field of European studies and thus get closer to the European space.

Even though the Master's and Doctoral programs in European Studies at the TSU Institute for European Studies retain the leader status throughout the region, we face quite a lot of challenges as well. However, I would like to outline the nation-wide problem, which is the unavailability of the research funding in Georgia at the third level of education. This poses significant problems to the PhD candidates to accomplish their reasearch in a timely manner. Most doctoral candidates are employed and have to share time between research and service, while the non time-bound research often loses the relevance and its effects are negligible.

Besides, during the past years, within the frames of several projects the Institute had been able to organize the study visits to Brussels, which form an integral part of the curricula of any classical European Studies programmes in the Western universities. However, due to the scarcity of financial resources, this was very rarely afforded and, unlike students from the EU, our graduates were often left without directaccess to the EU institutions. In this context the COVID-19 pandemic is to be referred to again, due to this unexpected challenge created a different reality and offered new opportunities: it actually transferred the learning process to the online space in Georgia. If earlier the distance education was not supported by the Georgian legislation and the local educational policy, now this perspective has become an unavoidable reality. The Government was left with no option rather than its factual acception. Going online officially means greater number of experts from the EU in the Georgian educational space, as well as the chance to reach out to the EU policy-makers from Tbilisi to Brussels on a more frequent basis.

თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის ევროინტეგრაციის საპარლამენტო კომიტეტთან ინსტიტუციური თანამშრომლობისა და პანდემიის დროს ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული ახალგაზრდებზე ორიენტირებული პროექტის შესახებ

რაც შეეხება პროექტს, როგორც ზემოთ აღვნიშნე, საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტთან მემორანდუმი პირველად 2011 წელს გავაფორმეთ,- ჯერ კიდევ მაშინ, როცა ასოცირების შეთანხმებაზე მოლაპარაკებები ოფიციალურად იწყებოდა. იქედან მოყოლებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპული კვლევების ინსტიტუტის აკადემიური პერსონალი აქტიურად იყო ჩართული ევროპულ სტანდარტებთან და პრინციპებთან დაახლოების მიზნით მთავრობის მიერ წარმოდგენილი საკანონმდებლო ცვლილებების საპარლამენტო განხილვების დროს ექპერტული დახმარების მეშვეობით კომიტეტის საქმიანობის გაძლიერების პროცესში. სხვადასხვა პროექტის ფარგლებში თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის მონაწილეობით ტარდებოდა კომიტეტის გაფართოებული სხდომები და კონფერენციები აღმასარულებელი ხელისუფლებისა და დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების ჩართულობით, მათ შორის, ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებზე, როგორიც არის კონკურენცია, სურსათის უვნებლობა და სურსათის უსაფრთხოება. საჯარო შეხვედრების ფორმატში თსუ-ს ხშირად სტუმრობდნენ ასოცირების საპარლამენტო კომიტეტის უცხოელი წევრები, რომელთა შეხვედრებს თსუ აკადემიურ პერსონალთან და სტუდენტებთან სხვადასხვა მოწვევის პარლამენტის ევროინტეგრაციის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარეები წლების განმავლობაში აქტიურად უზრუნველყოფდნენ.

2020 წლის 9 მაისს ხელი მოეწერა განახლებულ მემორანდუმს, რითაც ინსტიტუციონალური თანამშრომლობის სამოქმედო არეალი მნიშვნელოვნად გაფართოვდა. კერძოდ, გარდა იმისა, რომ თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის მკვლევარები და აკადემიური პერსონალი კვლავაც განაგრმობენ კომიტეტის უზრუნველყოფას აკადემიური საექსპერტო დახმარებით (მაგალითად ამჟამადაც აქტიურად ვართ ჩართულები საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის მიერ შექმნილი თემატური მოკვლევის ჯგუფში, რომელიც მუშაობს საქართველოს მცირე და საშუალო ბიზნესის გამოწვევებზეევროკავშირის ბაზარზე პროდუქციის ექსპორტისას), - აღსანიშნავია, რომ ამავდროულად გამოიკვეთა და წინა პლანზე წამოიწია კომიტეტის საქმიანობაში ევროპისმცოდნეობის საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო საფეხურის

Institutional cooperation of TSU with the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia and the significance of the youth oriented project during the COVID-19 pandemic

The Institute for European Studies of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University signed a memorandum of understanding with the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia in 2011, this was the period when the negotiations on the Association Agreement was to take its official start and the approximation with EU aquis was at stake.

Since then, the academic staff of the Institute has been actively involved in assisting the Committee in terms of expertise. The academic insight brought through this cooperation, where the IES staff was attending the meetings, deliberations and special conferences with the representatives of the government and NGO sector, played a positive role in crafting the initial state policy on competition and food safety. Later on, the collaboration was extended, for many years TSU was frequently hosting the members of the Parliamentary Association Committee in the format of meetings with students.

On Europe Day, May 9th of 2020, the existing memorandum had been upgraded. The newly signed text significantly expanded the scope of our institutional cooperation as well as integrated the Recearch Centre of the Parliament as a novel stakeholder. The document envisages that, while the researchers and academic staff of the TSU Institute for European Studies will continue to provide the Committee with the academic expertise (for example, at the moment IES is actively involved in the thematic inquiry aimed at identification of the challenges for the Georgian Small and Medium Size enterprizes in export of goods to the EU),- it is noteworthy that the new memorandum also highlighted the importance of increasing the involvement of the students in the working process of the Committee, which is undoubtedly a timely step to ensure a proper and effective dissemination of the results of implementation of the Association Agreement.

The signature of the refreshed memorandum coincided with the unexpected outbreak of the new virus COVID-19, which affected the human conditions of almost everyone around the globe. We could not avoid this context when we got together in order to discuss the ways of operationalizing this new institutional framework. Hence, we immediately started to think that among the most vulnerable groups who need to adjust to new terms and circumstances of physical and social distancing are young people of all ages but especially teenagers at schools and the students who are restricted from active way of lifestyles. We started to share our opinions with each other related to this stage of the history which could have the long-term implications on their attitudes and become a formative period of their lives for the future; therefore, it could have been the right time to concentrate on values and life-choices. Because the increased anti-Western propaganda, sowing conspiracy theories and disinformation takes

სტუდენტების ჩართულობის გაზრდის მნიშვნელობა, რაც უდაოდ დროული ნაბიჯია ასოცირების შეთანხმების იმპლემენტაციის პროცესის სწორად და ეფექტურად უზრუნველყოფისთვის.

განახლებული მემორანდუმის საფუძველზე და ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით, პანდემიის მიუხედავად მაინც გამოვაცხადეთ ესეების სტუდენტური კონკურსი ევროპის კვირეულისა და ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერიდან ექვსი წლის იუბილის საზეიმოდ აღნიშვნის მიზნით. საკონკურსო პირობა საგანგებოდ შემუშავებული საინტერესო პრაქტიკული დავალების შესრულებასაც მოიცავდა. ცხადია, ყველა აქტივობა ვირტუალურ სივრცეში გადავიტანეთ.

იქედან გამომდინარე, რომ პრიორიტეტად დავისახეთ საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების შედეგად მიღწეული დადებითი შედეგების ახალგაზრდებში მაქსიმალურად პოპულარიზაცია, ასევე, კოვიდ პანდემიის დროს თვითიზოლაციით გამოწვეული ნეგატიური ეფექტების სახალისო აქტივობებით ერთგვარი შემსუბუქება, - ამიტომ სპეციალიზაციის მიხედვით არ შევზღუდეთ და კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად თსუ-ს ყველა ფაკულტეტის სტუდენტს ფართოდ გავუღეთ კარი, მათ შორის, ცხადია ერასმუსის და რეგიონალური სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებსაც. შედეგმა მოლოდინს გადააჭარბა: გვქონდა მაღალი ჩართულობა, ერთმანეთს გავუზიარეთ ბევრი ახალი ინფორმაცია თუ მოსაზრება, წავიკითხეთ საინტერესო ნაშრომები და რაც მთავარია, მივიღეთ ბევრი დადებითი ემოცია. მოხარულები ვართ, რომ ამ ბიულეტენში მკითხველს საშუალება ექნება გაეცნოს სხვადასხვა ფაკულტეტების სტუდნეტთა საუკეთესო ესეებს.

ჩემი მხრივ, თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის სახელით გულითადი მადლობა მინდა გამოვხატო ევროკავშირისა და პროექტში ჩართული თითოეული მონაწილისადმი. აქვე მინდა, ევროპის დღე და ასოცირების ხელმოწერიდან ექვსი წლის იუბილისმოლოცვებს შევუერთდე, საქართველოს და ქართველ ხალხს ვუსურვო, ევროკავშირთან დაახლოების შეუქცევადი პროცესი ევროპულ ოჯახში სრულფასოვან წევრობად მალე დაგვირგვინებულიყოს!

a toll on the positive image of the Georgia's European aspirations among the youth segment of the population, we started to concentrate around our belief that the proper institutional support could have become one of the crucial approaches in order to ameliorate the negative impacts of the COVID-19 crises upon the youth. This could be through supporting their involvement in various activities and exercises that is possible to be accomplished online.

As a result, on the basis of an updated memorandum and with the financial support of the European Union we, the Institute for European Studies of TSU and the Parliamentary Committee jointly announced the essey competition and a practical exercise for the students. We decided to dedicate it to the celebrations of the Europe Day as well as the sixth anniversary of the signing of the Association Agreement. Obviously, we accomplished all the planned activities in the virtual space.

The project was mainly aimed at increasing the awareness among youth on the European Union, it's history and institutions, the concept of strategic communications, the threats of anti-Western propaganda and the role of Parliamentary Committee on European Integration. On the other hand, it had an objective to provide a tool for participation and meaningful engagement in policy-making processes. The competition was planned so that to serve as the platform to hear the voices of young people regarding EU –Georgia cooperation, including on the mechanisms to ameliorate the effects of COVID-19.

This was the reason we opened the door wide for the students of all the faculties of TSU to participate in the competition, including the international students of Erasmus scheme and the Regional Master's program. The result exceeded our expectations: we got excited with their intensive involvement, we shared a lot of new information or opinions, we read interesting papers and most importantly, we got a lot of positive emotions. Some of the best essays are published in this special newsletter.

Before you read it, on behalf of the TSU Institute for European Studies I would like to extend my heartfelt gratitude first of all to the European Union for making this project possible, secondly to all of those who had been actively involved in planning and implementation of the deliverables of the project, and most importantly of course to each and every student whose akin interest to get involved and participate proactively made a good plan into an excellent reality. I would also like to join the celebrations on Europe Day and the sixth-year anniversary of the signing of the Association Agreement, and wish the Georgian people an irreversible process of rapprochement with the European Union someday soon to be crowned by full membership in the European family!

ესეები Esseys

მარიამ გავაშელიშვილი - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულების სტუდენტი

Mariam Gavashelishvili - Student of International Relations of the Faculty of Social and Political Studies at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Email: mariamgavashelishvili23@gmail.com

"ევროკავშირის დახმარება კოვიდ-19 პანდემიის შედეგების აღმოსაფხვრელად"

Abstract

This paper discusses the benefits of the relations between Georgia and European Union and gives arguments, proving how beneficial the Association Agreement has been for the well-being of Georgian people. I mainly focus on the COVID-19 crisis period and how European Union managed to help Georgia go through these hard times; specifically, underlining different social, economic and political fields, such as human rights, healthcare, education, economy and agriculture. I set out to show the importance of Georgian integration into European Union andbased on the facts, have valid hopes that European Union will be one of the most important international actors helping Georgia. Additionally, the paper focuses on the problems that the world has to face during COVID-19 pandemic and how majority of international actors overcomes these obstacles with the help from European Union. As a conclusion, paper outlines that during the COVID-19 pandemic when the whole world including Georgia, was in fear of the spread of the virus, when all the institutions had been shut down, when the world had to get used to the new lifestyle as quickly and effectively as possible, Georgia managed to stay modernized and keep up with the standards of the developed world mainly by the help coming from the European Union.

<u>შესავალი</u>

ფაქტი, რომ საქართველო სულ უფრო უახლოვდება ევროპულ ოჯახს,მეტწილად არის დაკავშირებული საქართველოევროკავშირის ურთიერთობასა და იმ საქმიანობასთან,რომელსაც ეს უკანასკნელი ახორციელებს ჩვენი ქვეყნის არაერთი სფეროს განვითარების ხელშეწყობით. ამ მხრივ,უნდა აღინიშნოს ბოლო დროის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაბიჯი,რომელიც ,,ასოცირების შესახებ შეთანხმების" დადებას გულისხმობს.ის ითვალისწინებს პოლიტიკურ და დარგობრივ თანამშრომლობას,ამასთან,ღრმა და ყოვლისმომცველ თავისუფალი ვაჭრობის სივრცეს.

ბოლო დროს განვითარებულმა მოვლენებმა და COVID-19-ის პირობებში შეცვლილმა მსოფლიო წესრიგმა,კიდევ ერთხელ დაგვანახა,რამდენად დიდი მნიშვნელობისაა საქართველოსთვის დასავლური პარტინიორობა.საქართველო,მისთვის ყველაზე რთულ პერიოდში,ევროკავშირისგან მიიღებს დახმარებას 150 მილიონი ევროს ოდენობით,რომელიც კორონავირუსის პანდემიით გამოწვეული სოციო-ეკონომიკური შედეგების შერბილებას მოხმარდება.მოცემული ესეს მიზანია,დავადგინოთ კოვიდ 19-ის პირობებში,ევროკავშირის მხრიდან გაწეული დახმარების მნიშვნელობა,რისთვისაც განვიხილავთ შემდეგი მიმართულებით გაწეულ დახმარებასა და რეკომენდაციებს:ადამიანის უფლებები,ჯანდაცვა, განათლება და ეკონომიკა.

ადამიანის უფლებები

პანდემიის წინაშე დაუცველი აღმოჩნდა არამხოლოდ ადამიანების ჯანმრთელობა,არამედ მათი უფლებებიც.მათ შორის,გაჩნდა საარსებო წყაროსთან დაკავშირებული რისკები, რომელიც გამოწვეულია სამუშაო ადგილების ფუნქციონირების დროებითი შეწყვეტით.ამ მხრივ,ყველაზე დიდი დარტყმის ქვეშ აღმოჩნდა LGBTQI+ საზოგადოება.მათ მიმართ დისკრიმინაცია სხვადასხვა სოციალური სერვისების ხელმისაწვდომობის მხრივ,შესაძლოა ფატალური აღმოჩნდეს პანდემიის პირობებში.სწორედ ამიტომ,ევროკავშირი,ადამიანის უფლებათა საბჭოსთან და პრემიერ-მინისტრის მრჩეველთან ერთად,ადამიანის უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის საკითხებში,მზაობას გამოთქვამს,დაეხმაროს LGBTQI+ საზოგადოებას და სხვა დაუცველ და მარგინალიზებულ ჯგუფებს.

ყურადღეზის მიღმა არ უნდა დაგვრჩეს ზოლო დროის სტატისტიკა,რომელიც მოწმობს,რომ პანდემიის პირობებში ქალთა და ზავშვთა მიმართ ოჯახური ძალადობის შემთხვევეზი კიდევ უფრო გაიზარდა.აღსანიშნავია,რომ ევროკავშირმა ამ პრობლემასთან ზრძოლა ჯერ კიდევ ადრე დაიწყო,როდესაც 2020 წლის 1 იანვარს აამოქმედა პროექტი,რომელიც მიზნად ისახავს ხელისუფლეზის წარმომადგენელთა ძალისხმევის ხელშეწყობას ქალთა მიმართ ძალადობის და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ზრძოლაში,ასევე მსხვერპლთა დაცვას,მოძალადეთა დასჯას და გენდერული თანასწორობის გამლიერებას.

აქვე უნდა აღინიშნოს,რომ მნიშვნელოვანია,მთავრობის მხრიდან არ მოხდეს არსებული შეზღუდვების არაკეთილსინდისიერად გამოყენება და მაქსიმალურად მიექცეს ყურადღება,არ შეიზღუდოს ისეთი ფუნდამენტური უფლება,როგორიც სიტყვის გამოხატვის (მათ შორის პროტესტისა და მანიფესტაციის)თავისუფლებაა.

ჯანდაცვა

მას შემდეგ რაც ევროპა გლობალურმა პანდემიამ მოიცვა,ევროკავშირის მთავარი პრიორიტეტი მყისვე საკუთარი მოქალაქეების ჯანმრთელობის დაცვა გახდა.ევროკავშირის გადაუდებელი დახმარების ინსტრუმენტი უზრუნველყოფს ყველა წევრი სახელმწიფოს დახმარებას,რათა ეფექტურად გაუმკლავდნენ კრიზისს.ევროკავშირმა პანდემიასთან ბრძოლაში კიდევ ერთხელ დაამტკიცა ინტეგრაციის და სოლიდარობის მნიშვნელობა მოულოდნელ კრიზისებთან ეფექტურად გამკლავებისთვის.მიუხედავად ევროპული ძალისხმევისა,გასულ თვეებში ხშირად ისმოდა კრიტიკა ევროკავშირის მიმართულებით,რომ იგი სათანადოდ მომზადებული არ შეხვდა პანდემიას და თითქოს წევრი სახელმწიფოების მყისიერი დამხარება ევროკავშირის ინსტიტუტებმა ვერ შეძლეს.

ჩემი აზრით,აღნიშნული კრიტიკა აზრს მოკლებულია.პირველ რიგში იმიტომ,რომ კრიტიკის ქარ-ცეცხლის დატრიალებამდე საჭიროა იმის გაანალიზება,თუ სტრუქტურულად რას წარმოადგენს ევროკავშირის ვალდებულებები.საზოგადოებრივი ჯანდაცვა მთლიანად წევრი სახელმწიფოების ეროვნული პასუხისმგებლობის ნაწილია და ევროკავშირის ინსტიტუტებს მათზე გავლენა არ გააჩნია.შესაბამისად,ის ფაქტი,რომ ზოგიერთ სახელმწიფოს ცუდად ორგანიზებული ჯანდაცვის სისტემა ჰქონდა სხვებთან შედარებით,ევროკავშირის ქმედებების ეფექტიანობას ჩრდილს არ აყენებს.ასევე,ქვეყნის შიგნით საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება და საზღვრების ჩაკეტვა მთლიანად ეროვნული მთავრობების პასუხისმგებლობაა.შესაბამისად,შეიძლება ითქვას,რომ ევროკავშირის დაგვიანებული ქმედებები უშუალოდ წევრი სახელმწიფოების ეროვნული მთავრობების ნაკლებ ორგანიზებულობის შედეგია.ხოლო ევროკავშირის ინსტიტუტებმა შეძლეს საკმაოდ მცირე დროში მნიშნელოვანი ფინანსური და ორგანიზაციული გადაწყვეტილებების მიღება და ისეთი მექანიზმების ამუშავება,რომლებიც ევროპის თითოეულ ქვეყანას ინდივიდუალურ დახმარებას გაუწევს გლობალურ პანდემიასთან გამკლავებაში.

მაშინ,როდესაც მთელს მსოფლიოში სამედიცინო აღჭურვილობის დეფიციტი დადგა,ევროკომისიის თაოსნობით შეიქმნა საერთო ევროპული რეზერვი,რომელიც შესაძლებელს ხდის სამედიცინო მოწყობილობების სწრაფ დისტრიბუციას,აღნიშნული სამედიცინო მარაგის ბიუჯეტი კი 380 მილიონ ევროს შეადგენს.მიუხედავად წევრ სახელმწიფოებში არსებული განსხვავებული სამედიცინო მზაობის დონისა,ევროკომისია ცდილობს ყველა ქვეყანას თანაბარი წვდომა ჰქონდეს მედიკამენტებზე,სამედიცინო აღჭურვილობასა და პერსონალზე.

კრიზისის ჟამს ევროპული სოლიდარობა სამაგალითოა მთელი მსოფლიოსთვის.იტალიას, რომელიც ერთ-ერთი პირველია ინფიცირებულთა რაოდენობით საფრანგეთმა 1 მილიონი პირბადე,ხოლო გერმანიამ 7 ტონა სამედიცინო აღჭურვილობა გადასცა.სამედიცინო მოწყობილობებით იტალიას ასევე დაეხმარა ჩეხეთი.ავსტრიას,გერმანიას და ლუქსემბურგს პაციენტები გაჰყავთ იტალიიდან და საფრანგეთიდან,ხოლო რუმინეთი და გერმანია ექიმთა ჯგუფებს აგზავნიან იტალიაში.გარდა ამისა,სახელმწიფოები ნახევარ მილიონ ევროკავშირის მოქალაქეს დაეხმარნენ საზღვარგარეთიდან დაბრუნებაში.

ევროკავშირი ასევე ორგანიზებას უწევს ვაქცინის შესაქმნელად კვლევებისთვის ფინანსების მოძიებას.იგი ევროპის მასშტაბით ვაქცინის შექმნაზე მომუშავე 18 კვლევით პროექტსა და 140 ჯგუფს აფინანებს.ევროკავშირის ეფექტიანობაზე მიუთითებს ისიც,რომ მან 9.8 მილიარდი ევრო შეაგროვა ვაქცინის ფონდისთვის.აქტიური ჩართულობა ვაქცინის შექმნის პროცესში მის როლს არა მხოლოდ ევროპის რეგიონში,არამედ მსოფლიო მასშტაბით ზრდის.

<u>განათლება</u>

ევროკავშირი აქტიურადაა ჩართული განათლების სფეროში გადაწყვეტილებების მიღებასა და მათ იმპლემენტაციაში.კრიზისის დროს განათლების ხელშეწყობა ევროკავშირს ჰუმანიტარულ მიზნად აქვს დასახული და საკმარისი რაოდენობის თანხებსაც გასცემს ამ მიზნის მისაღწევად.შესაბამისად,როცა კორონა ვირუსის გავრცელებით გამოწვეულმა კრიზისმა მნიშვნელოვანი ცვლილებებისკენ უბიძგა საზოგადოების ყველა სფეროს,ევროკავშირმაც საკუთარი ძალები მიმართა კრიზის წინაღმდეგ.

ამ მხრივ, აღსანიშნავია, ევროკავშირის ურთიერთობა კავშირის არაწევრ სახელმწიფოებთანაც, რომელთა შორის საქართველოცაა.კოვიდ-19-ის კრიზისის პერიოდში საქართველოსთვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს გარე დახმარებას,რომელსაც "საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმება" ისახავს მიზნად. მათგან ერთ-ერთია "დარგობრივი პოლიტიკის ყველა სფეროს მოდერნიზება და ევროპული სტანდარტების დანერგვა". შეთანხმების ამ პუნქტმა დიდი პერსპექტივა მისცა საქართველოს, გარკვეული მზადობით დახვედროდა კოვიდ-19-ით გამოწვეულ კრიზისს. უპირველესად, ფაქტი, რომ ვირუსის გავრცელების გამო ჩაკეტილი უნივერსიტეტები თუ სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებები მალევე მობილიზდნენ და ონლაინ სწავლების სფეროში თავიდანვე მარტივად გაიდგეს ფეხი,იტყობინება,რომ ასოცირების შესახებ შეთანხმებამ მართლაც უზრუნველყო საქართველოს გადაყვანა ევროპულ სტანდარტებზე - მისცა ქართველ მოქალაქეებს წვდომა სხვადასხვა ეფექტურ ონლაინ-პლათფორმებსა თუ საგანმანათლებლო პროგრამებზე; ხელი შეუწყო "საქართველოს ინტეგრირებას ევროკავშირის საგანმანათლებლო და სამეცნიერო სივრცეში."

ამასთანავე, აღსანიშნავია "საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების" დამსახურება იმ თვალსაზრისითაც, რომ მისი ძალაში შესვლის დღიდან ათასობით ქართველ სტუდენტს მიეცა საშუალება ევროპულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გაეგრძელებინა სწავლება,ევროპულ,მოდერნიზებულ, სტანდარტებს გაცნობოდა და ახალი პერსპექტივები შეეძინა. კოვიდ-19-ის კრიზისის პერიოდშიც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ამ მხრივ საქართველოსთვის ასოცირების შესახებ შეთანხმებამ და ზოგადად,საქართველოსა და ევროკავშირს შორის მიმდინარე ურთიერთობებმა.ევროპულ დაწესებულებებში გაგზავნილ ქართველ სტუდენტებს კრიზისის პერიოდში შესაბამისი პირობები შეექმნათ; მათ მიეცათ შესაძლებლობა,ან დარჩენილიყვნენ და სწავლა ონლაინ-პლათფორმების საშუალებით ევროპულ ქვეყანაში გაეგრძელებინათ ან დაბრუნებულიყვნენ საქართველოში და სწავლების პროცესი ჩვეული წესით გაეგრძელებინათ.

ისეთი მძლავრი კრიზისის დროს, როგორიც კოვიდ-19 ვირუსმა გამოიწვია, საზოგადოების ხელში უამრავი სახის ინფორმაცია ხვდება. ხშირად არსებული ინფრომაცია სულაც არ ემყარება სიმართლეს. მარტივად რომ ვთქვათ, დეზინფორმაციას წარმოადგენს, რისი კონტროლიც მნიშვნელოვანია, რათა საზოგადოებას, რომელიც ისედაც კორონა ვირუსის გავრცელების შიშში იმყოფება, არასწორი ინფორმაციით მეტი საფრთხე არ შეექმნას. ევროკავშირი აქტიურად ებრმვის დეზინფორმაციას - ურთიერთობს ონლაინ-პლატფორმებთან და მოუწოდებს მათ როგორც ფაქტებზე დაყრდნობილი ინფორმაციის გავრცელებისკენ, ასევე, ინფორმაციის გადამოწმების ახალი გზების შემუშავებისკენ. შესაბამისად, მაქსიმალურად ცდილობს საზოგადოება უზრუნველყოს გამჭვირვალე, დროული, ფაქტებზე დაყრდნობილი ინფორმაციითა და სწორი კომუნიკაციით.

საქართველოსთვის ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმება ამ მხრივაც დიდი მნიშვნელობის მატარებელია, ვინაიდან განათლების ხელშეწყობისა და უამრავი სხვა სფეროს გაუმჯობესებისკენ საქართველოს დახმარების გარდა,ასოცირების შესახებ შეთანხმებით ევროკავშირი საქართველოს ინფორმირების პასუხისმგებლობასაც იღებს. კრიზისის პერიოდში ევროკავშირის ინსტიტუტის,ევროპული კომისიის, მიერ იმართება სხვადასხვა ონლაინ-კონფერენციები, სადაც აქტიურად არის ჩართული საქართველოც. აღნიშნული ფაქტი,საშუალებას აძლევს საქართველოს წარმომადგენლებს, იქონიონ პირველადი, გამჭვირვალე და ფაქტებზე დაყრდნობილი ინფორმაცია, რაც უზრუნველყოფს დეზინფორმაციის თავიდან აცილებას.

ყველაფერი ზემოთ აღნიშნულის გათვალისწინებით,შეგვიძლია თავისუფლად შევნიშნოთ, რომ საქართველოს ხშირმა და ეფექტურმა ურთიერთობებმა ევროკავშირთან,რომლის მნიშვნელოვან ნაწილსაც "საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმება" წარმოადგენს, ხელი გამოუმართა საქართველოს ისეთი კრიზისის დროს,როგორიც კოვიდ-19-ის გავრცელებამ გამოიწვია. მაშინ, როცა მსოფლიოს უძლიერესი სახელმწიფოებიც კი ვირუსის გავრცელების საშიშროების წინაშე დგანან, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს პატარა საქართველოსთვის ისეთი ძლიერი ორგანიზაციის მხრიდან დახმარებას,როგორიც ევროკაშირია.

ეკონომიკა და სოფლის მეურნეობა

კოვიდ-19-ის პანდემიამ გავლენა მოახდინა ადამიანთა ცხოვრების ყველა სფეროზე,ერთ-ერთი ასეთი რისკის წინაზე მდგარი დარგიაეკონომიკა,რომლის განვითარებისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფის კუთხითაც საქართველო- ევროკავშირს შორის გაფორმებული ასოცირების ხელშეკრულება დიდ როლს ასრულებს. მასში ნათლადაა დაფიქსირებული ამ კუთხით საქართველოსათვის დახმარების მზაობა, საქართველოს ეტაპობრივი ეკონომიკური ინტეგრაცია ევროკავშირის ბაზარზე და ინსიტუტუციონალური ცვლილებების უმტკივნეულად გატარებაში ხელშეწყობა.

ამ ყოველივეს შესრულებასა და ეკონომიკის სისტემის ეფექტიანობას დიდი საფრთხე შეუქმნა კოვიდ-19-მა,რაც გამოიხატება იმაში,რომ საქართველოს მთავრობას ვირუსის გავრცელების პრევენციისათვის მოუწია მთელი რიგი შეზღუდვების დაწესება სავაჭო ობიექტებისათვის, საწარმოებისა და ზოგადად,ბიზნესის სფეროსათვის.ასეთი მკაცრი გადაწვეტილება-თითქმის ყველა სახის ეკონომიკური საქმიანობის შეჩერება, აუცილებელი იყო სოციალური მობილობის მაქსიმალურად შეზღუდვისათვის.

ამ ახალმა რეგულაციებმა მძიმე დარტყმა მიაყენა ბიზნესის წარმომადგენლებს,რომლებიც მუშაობის შეჩერების გამო,ეგზისტენციალური საფრთხის წინაშე აღმოჩნდნენ და ბიზნების გადასარჩენად მოუხდათ მათ მიერ დასაქმებულთა უხელფასო შვებულებაში გაშვება ან უარეს შემთხვევაში მათი სამსახურიდან გათავისუფლება.ამგვარად,ამ ვირუსმა ჯაჭვური ეფექტი იქონია და პრაქტიკულად საქართველოს ყველა მოქალაქის სოციალურ-ეკონომიკური კეთილდღეობა გააუარესა.გასათვალისწინებელია ისიც,რომ მათი ნაწილი სამსახურის დაკარგვით, დარჩა შემოსავლის ერთადერთი წყაროს გარეშე და სიღარიბის ზღვარზე აღმოჩნდა.საბედნიეროდ,ევროკავშირი ვირუსის გავრცელების დღიდან აქტიურად ადევნებს თვალს აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამაში მონაწილე ქვეყნების ამ გამოწვევასთან გამკლავების მზაობას და კონკრეტულ მითითებებს,რჩევებს ამლევს,როგორც საქართველოს ხელისუფლებას,ისე კერძო,დამოუკიდებელ ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლებს.ევროკომისიის დამტკიცებული დახმარების მიზანიც,სწორედ ემსახურება კოვიდ-19-ის პირობებში საქართველოს ქმედითი,ფუქციონირებადი,ეფექტიანი საბაზრო ეკონომიკის შენარჩუნებას და ადამიანებს შორის სოციალური დიფერენციის შემცირებას.დახმარების მნიშვნელობას ხაზს უსვამს ისიც,რომ საქართველოს ეკონომიკა უკვე განიცდის ვირუსით გამოწვეული შოკის მძიმე შედეგებს,რაზეც მეტყველებს ის რომ,დღესდღეისობით საქართველოში

აზრით,ევროკავშირის დახმარება პირველი წინგადადგმული ნაბიჯია იმისათვის,რომ საქართველოს ეკონომიკამ შეძლოს რეაბილიტაცია და მცირე ბიზნების წარმომადგენლებს, სხვა მოწყვლად ჯგუფებთან ერთად აღმოუჩინოს დროული დახმარება.

ამავე კონტექსტში,უნდა განვიხილოთ ევროკავშირისა და საქართველოს თანამშრომლობა სოფლის მეურნეობის დარგში,რადგან ასოცირების შეთანხმების მეშვეობით საქართველომ ამ კუთხით უკვე მიიღო მნიშვნელოვანი სარგებელი.ნახსენები დადებითი შედეგებიდან,მინდა გამოვყო ფერმერულ კოოპერატივებში დასაქმებულთა რიცხვის გაორმაგება და მთელი საქართველოს მასშტაბით სოფლის მეურნეობის საინფორმაციო ცენტრების შექმნა.მიმაჩნია, რომ ამ საინფორმაციო ცენტრებმა ერთგვარი გარდატეხა შეიტანეს ქართველ ფერმერთა ცხოვრებაში და შესაძლებლობა მისცეს გასცნობოდნენ ევროპაში დანერგილ სიახლეებს, ვინაიდან ისინი უფასო კონსულტაციებს უწევენ ფერმერებს ყველა მნიშვნელოვანი აგრარული საკითხის შესახებ.კოვიდ-19-მა ამ მონაპოვარის გაღრმავებასაც შეუქმნა საფრთხე,უფრო კონკრეტულად სოფლის მეურნეობის დარგში მომუშავეები დააყენა ახალი პრობლემების წინაშე.ეს ყველაზე მეტად შეინიშნებოდა მარნეულისა და ბოლნისის შემთვევებში,ვინაიდან იქ ვირუსის გავრცელება ზუსტად დაემთხვა მოსავლის აღებას,ხოლო დანარჩენ საქართველოში სოფლის მეურნეობის ყველაზე აქტიურ ფაზას ანუ ხვნა-თესვის პერიოდს.ჩემი აზრით, გლეხების საქმიანობის შეჩერებით გამოწვეული ზარალის მინიმუმამდე დაყვანისათვის გადამწვეტი მნიშვნელობა ექნება ევროკავშირის გაცემული დახმარების სწორად გამოყენებას,რადგან ეს თანხა,ნამდვილად იძლევა იმის საშუალებას,რომ გლეხებმა საქმიანობა არა თუ ძველი მასშტაბით განაგრძონ,არამედ პირიქით გააფართოონ.

დასკვნა

ყოველივე ამის გათვალისწინებით,შეგვიძლია გამოვყოთ ის ძირითადი პრიორიტეტები,რაც ამ ეტაპზე ყველაზე მეტად საჭიროებდა დახმარებას და რასაც ევროკავშირის ეკონომიკური დახმარებით,საქართველო უახლოეს მომავალში განახორციელებს.აღნიშნული თანხა მოხმარდება საქართველოს ჯანდაცვის სისტემას,კრიზისისგან ყველაზე მეტად დაზარალებულ ადამიანებს,საქართველოში სოციალურ-ეკონომიკური დარტყმის შერბილებას:საქართველოს ეკონომიკის,განსაკუთრებით მცირე და საშუალო საწარმოთა მხარდაჭერის საშუალებით.

ჯანდაცვის,ეკონომიკის,განათლებისა და ადამიანის უფლებების საკითხების განხილვისას, ვფიქრობ ნათლად დავინახეთ,თუ რა როლი აქვს საქართველოსა და ევროკავშირის პარტნიორობას აღნიშნული სფეროების (და არამარტო) ეფექტურად ფუნქციონირებაში.ამის აუცილებლობა ცხადი გახდაგანსაკუთრებით მაშინ,როდესაც მთელი მსოფლიო საერთო გამოწვევის წინაშე დადგა.ჩვენი ქვეყნისთვის ევროკავშირთან ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, უნდა გახდეს მოტივაცია, დაიმკვიდროს საკუთარი ადგილი ევროპულ ოჯახში.დარწმუნებული ვარ,საქართველო ევროკავშირის უდიდესი ხელშეწყობით განაგრმობს დასავლური მიმართულებით წინსვლას.

ბიბლიოგრაფია

BMG (2020). ევროკომისია საქართველოს 150 მილიონ ევროს გამოუყოფს. Retrieved from: https://bm.ge/ka/article/evrokomisia-saqartvelos-150-milion-evros-gamouyofs/54652Last seen: 17.06.20.

Council of Europe (2019). Council of Europe Action Plan for Georgia 2020-2023. Retrieved from: https://rm.coe.int/council-of-europe-action-plan-for-georgia-2020-2023/16809c3f62Last seen: 17.06.20.

ევროპის საბჭოს ოფისი საქართველოში (2020). *ევროპისსაბჭოსაქართველოსმთავრობისადმინისტრაციასთანერთად, იწყებსონლაინკონსულტაციებს "კითხვა-პასუხიქალთამიმართძალადობისადაოჯახშიძალადობისშესახებ" COVID-19-ისპანდემიისპირობებში.* Retrieved from: https://www.coe.int/ka/web/tbilisi/-/launch-of-the-online-sessions-q-a-on-violence-against-women-and-domestic-violence-during-covid-19-pandemic-Last seen: 17.06.20.

საქართველოს პარლამენტი (2014). "საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების" გზამკვლევი Retrieved from: http://www.parliament.ge/uploads/other/22/22585.pdf?fbclid=IwAR1W7PLcravi2V30Bz42wDB6W2r-eBDCAh2wxDOhDyOGIL0JXmW4acoIEkkLast seen: 17.06.20.

European commission - "EU medical and health support" retrieved from: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/eu-medical-and-health-support en Last seen: 17.06.2020

 $European\ Commission-"Public\ health"\ retrieved\ from: \\ \underline{https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/public-health\ en}\ Last\ seen: \\ 17.06.2020$

European Union "The common EU response to COVID-19" last seen: 10.06.2020 Retrieved from: https://europa.eu/european-union/coronavirus-response en

Emerson, M., & Kovziridze, T. (2016). *Deepening EU–Georgian Relations: What, why and how? CEPS Special Report, 23 August 2016.* Retrieved from: http://www.dcfta.gov.ge/public/filemanager/publications/Georgia Hanbook 2nd%20ed.pdf Last seen: 15.06.20.

European Commission. (2020). Action Document for EU COVID-19 Solidarity Programme for the Eastern Partnership, Retrieved from: https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/index.cfm?fuseaction=searchLast seen: 15.06.20.

European Commission. (2020) The EU's response to the coronavirus pandemic in the Eastern Partnership, Retrieved from: https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/ec_coronavirus_support_for_eap_factsheet_final_3.pdf Last seen: 15.06.20.

European Commission. (2020). Coronavirus: EU global response to fight the pandemic. Retrieved from: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_604 Last seen: 15.06.20.

European Union. (2017). EU and Government of Georgia review four years of EU support to agriculture. Retrieved from: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news corner/news/eu-and-government-georgia-review-four-years-eu-support-agriculture en Last seen: 15.06.20.

მარიამ ხურცილავა - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპისმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტი

Mariam Khurtsilava - Student of the MA programme in European Studies at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Email: mariamkhurtsilava5@gmail.com

Abstract

The role of the Culture and Creative Industries for the economy and generally, the country's development is not properly valued and understood in Georgia on different levels of the society – starting from the wider society to the government authorities. The II Culture Programme – Culture and Creativity was implemented within the Eastern Partnership during 2015-2018 and it resulted in distinguished achievements and had a positive impact on the development of the cultural and creative sectors of Georgia. However, challenges for the process lay upon the different layers of the society working in the cultural field – Government authorities as well as cultural professionals themselves. It is important to have common understanding of the Creative Industries and their potential, their possible contribution to the economy of the country.

The following essay gives descriptive analysis of the Culture and Creativity Programme under EaP, discusses its key achievements and impacts on the CCIs in Georgia. It also focuses on the remaining challenges to the development of the Creative Economy in the country and tries to explain reasons for stagnated development of the field.

Key challenges to the development of the Cultural and Creative Industries in Georgia

The notion of 'Creative Economy' is rather new as it is the invention of the 21st century. It comprises different industries, mostly related to a new way of thinking with creativity at heart mainly connected to the fields of culture, design, art and innovation (Howkins, The Creative Economy). Nowadays Creative Economy provides possibility for the Cultural and Creative industries to be perceived as an important input in country's economy. However, in order to support the development of the industries and provide conditions in the country for cultural professionals to work properly and bring benefits to the economy, there are numerous aspects to be taken into consideration. While some of the developed countries, like UK has succeeded in developing the sector and nowadays it represents a sound part of the country's economy. However, the issue remains problematic for most of the developing countries, like Georgia. In this regard, since establishment of the Eastern Partnership (EaP) in 2009 between the EU and six countries, including Georgia, EU has played an important role in the process of development of the country within different areas, like Creative Economy - specifically culture and creative industries through EaP and furthermore, the Association Agreement, which strives to deepen the process of Economic Integration between the parties as one of its significant element. However, there are still remaining key challenges that prevent development of the CCIs in Georgia, which derive from different layers of the Georgian society.

Firstly, I would like to address the Culture programmes provided by the EaP, which comprised with two phases. More specifically, I will focus on the second phase of the EaP Culture Programme - Culture and Creativity as it was dedicated to support the Culture and Creative Industries and, furthermore, it has been a great success. Culture and Creativity programme was implemented from 2015 till 2018 and throughout these years it has supported Georgia on the government and policy level as well as the cultural and creative industries and its representatives. The programme resulted in key direct outcomes, like EaP Forum with 400 cultural professionals; Analysis regarding the Culture and Creative Industries (CCI) and their development; Reports assessing the CCI development conditions, their challenges and ways of solving the issues, etc., which provided the best awareness raising activities, international expertise and a set of elaborated handbooks. With this important legacy of the programme, in my opinion, the sector is still not properly understood, acknowledged in terms of its economic value for the country. This derives from the fact that, unfortunately, Cultural field has never been a priority for Georgian Government itself, before or even after the programme. This issue is discussed in the National Policy document: "In 2014 government of Georgia developed Strategy for Social and Economic Development of Georgia, 2020. The document does not reflect either social or economic significance of the culture and heritage" (ICOMOS Georgia, 2014, Towards the Future). Furthermore, the attitude can also be observed in the document provided by the Georgian Eastern Partnership National Platform - In the Project of the Action Plan 2020 for the EU Integration, within up to 700 activities planned, only 4 of them are related to the Culture overall and only 1 is dedicated for the Creative Industries development (Project of the Action Plan 2020 for the EU Integration). These are clear examples of one of the main challenges to the development of the cultural and creative industries' sector.

On the other hand, despite the above-mentioned issue, the programme should have resulted in deeper and more sustainable results as it had certain main indirect outcomes, which include, most importantly, International consultancy on elaboration of the 10 years Cultural Strategy 2025; Establishment of the Creative Georgia as a fast response to the very well visible necessity; General Awareness raising on different level – Government, Cultural Professionals, Cultural and Creative Industries, society. As one of the most important legacy of the programme, the international expertise and support in elaborating the Cultural Strategy 2025 in collaboration with the cultural professionals from Georgia can be considered. The main achievement, except from contribution to the elaboration of such a document, is the fact that there is a separate section on the Creative Industries in the Cultural Strategy 2025 defining as the core goal as follows: "Goal: Creative industries represent an important source for job creation, economic growth and innovation, it is a competitive sphere of activity" (The Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia, 2016). In addition to this, as mentioned previously, the programme was followed by establishment of the Creative Georgia, which could be seen as a fast response to the needs of the country in the creative sector and as a continuation to the activities and projects implemented by the EaP Culture and Creativity Programme. To sum up, the ideology and approach of the Culture and Creativity programme consists of informing and involving different levels of society (Government, Cultural organisations, Professionals, wider society) in the Cultural and Creative industries development process, which is a huge contribution to the field as common understanding of the issue and related problems, is the push towards the very much needed action.

However, despite all the efforts and activities implemented under the programme, the development of the CCIs is still suspended due to other challenges that the sector is facing nowadays. In addition to the prioritising issues for the Cultural field, there emerges the problem of proper implementation of the strategies and projects. For example, even though the Cultural Strategy 2025 represents a very useful and important document elaborated with the international expertise and consultancy, it still lacks proper involvement of the local professionals. It reminds of the Helicopter Management mechanism, which is considered as a fast response to the risk and it is superficial. The documents created within the programme are rather wide and general, lacking the full understanding of the local situation, unfortunately. This issue plus little motivation and interest of responsible authorities or stakeholders prevents as successful implementation as the elaboration of the document was. In addition, there also remains problem of related authorities not dedicating sufficient funding for the cultural programmes or initiatives. For example, for the Creative Georgia, since separation from the Ministry, its yearly programme expense was 30000 Gel, which is not even enough for the creative industries campaign. Last argument, but not the least, despite the efforts done through awareness raising campaigns, the Georgian society and even the field professionals require longer terms in order to understand and acknowledge the real economic value of the sector. The concept of Creative Economy is rather new as mentioned in the beginning and it requires many years for Georgia to boost and develop first, the idea and then the sector itself.

To sum up, the Culture and Creativity Programme within the EaP has supported Georgia in many ways, especially in awareness raising, its legacy of useful reports and handbooks, provided international expertise, etc. However, the challenges lay down the other party, Georgia and different layers of its society. Hence, it is vital for the government to make the Creative Economy - CCIs a priority and put it on the agenda alongside with other important fields of development of the country, ensure proper funding for the cultural programmes and the development of the creative industries. It should "put down the strategic documents from the shelf", adapt them to the Georgian reality and take actions in close collaboration with the local cultural professionals and experts, who have the duty to experience and engage in the processes. On the other hand, there has to be ensured awareness raising among them regarding the importance of creative industries for the economy of the country to enable them to participate and contribute to the development of the sector and thus, the whole country.

References

John Howkins (2001), the Creative Economy. Retrieved from http://www.creativeeconomy.com/thebasics.htm

UNESCO, Universal Declaration of Cultural Diversity, 2001. Retrieved from http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/pdf/5 Cultural Diversity EN.pdf

Regional Monitoring and Capacity Building (October 2014), "Eastern Partnership Culture Programme 2011-2014".

ICOMOS Georgia, (2014), Towards the Future; National Policy of Cultural Heritage Sector of Georgia. Publication funded by the EU.

The Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia, (2016) Cultural Strategy 2025, pp. 20-21.

Cristina Farinha, (2017), Developing Cultural and Creative Industries in Georgia. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/upload/editor/2017/Research/171116%20Creative%20Industries%20Report%20for%20Georgia.pdf

ZviadMchedlishvili, (2017), Creative Towns and Regions Initiative: Report for Mtskheta-Mtianeti. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/en/article/report-mtskheta

Iulia Popovici, (2017), Developing performing Arts Sector in Georgia. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/upload/editor/2017/Policy%20Briefs/170918%20SubSector%20Report%20in%20Georgia%20FINAL.pdf

Key Numbers: Impact of "Culture and Creativity" Programme in the EaP Region. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/en/article/key-numbers-impact

19 recommendations for CCIS Development in Georgia. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/en/article/19-recommendations-for-cci-in-geo

Attitudes to Culture are changing in the Eastern Partnership. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/en/article/attitudes-to-culture-are-changing-in-the-eap

Giorgi Razmadze: Culture is connecting Fabric of the Society. Retrieved from the Culture and Creativity website: https://www.culturepartnership.eu/en/article/giorgiy-razmadze

Department for Digital, Culture, Media & Sport, Britain's creative Industries break the £100 billion barrier, press release (November, 2018). Retrieved from https://www.gov.uk/government/news/britains-creative-industries-break-the-100-billion-barrier

David Parrish, Creative Industries Definitions. Retrieved from David Parish Website: https://www.davidparrish.com/creative-industries-definitions/

Eligibility of organisations from non-EU countries, 2020. Retrieved from the Creative Europe website: https://eacea.ec.europa.eu/creative-europe/library/eligibility-organisations-non-eu-countries_en

EU-Eastern Partnership Culture and Creativity Programme. Retrieved from EU Neighbours website: https://www.euneighbours.eu/en/east/stay-informed/projects/eu-eastern-partnership-culture-and-creativity-programme

Eastern Partnership Culture Programme. Retrieved from the EU neighbours website: https://www.euneighbours.eu/en/east/stay-informed/projects/eastern-partnership-culture-programme

EU-Eastern Partnership Culture and Creativity Programme. Retrieved from the British Council website: https://www.britishcouncil.ge/en/programmes/arts/eu-eap-culture-and-creativity

ნინო წილოსანი - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპისმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტი

Nino Tsilosani - Student of the MA programme in European Studies at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Email: ntsilosani@yahoo.com

Abstract

Georgia's relations with the European Union began in 1991-92, after the collapse of the Soviet Unionafter Georgia became an independent state. This relationship has been deepening and has had positive outcomes over the years. A major milestone for Georgia was establishment of the Eastern Partnership Initiative, and later in 2014 by the Association Agreement, which was an unprecedented instrumentfor a country, especially as it contained the Deep and Comprehensive Free Trade Agreement. AAs with three Eastern Partnership countries are the most voluminous and ambitious among all EU association agreements with third countries. Distant from the more universal 'common values' conditionality, it also applies scope of the EU acquis to Georgian legal system and national laws. Effects of the agreement on Georgian has been profound, since harmonized legislation plays central role for Georgian democracy and rule of law. Mainly, EU's influence on the democracy processed has normative form, since this reflect its role on international politics and its values as an actor. One of the important provision the AA is Democracy and human rights, hence the agreement provides for bilateral legal cooperation in terms of legal assistance. It's the democratization approach on EU's part which makes it all the more important for Georgia to strive partnership with the Union. Support of the democratic governing processed and country's overall welfare offered by many AA puts Georgia in a favourable position by attracting international support and discussions regarding its successful transformation.

<u>აბსტრაქტი</u>

ევროკავშირსა და საქართველოს შორის ურთიერთობები 1991-92 წლებიდან იღებს საფუძველს, მას შემდეგ რაც საბჭოთა კავშირი დაიშალა და საქართველო დამოუკიდებელი სახელმწიფო გახდა. ეს ურთიერთობა პროპორციულად ღრმავდებოდა და წლების განმავლობაში რიგი პოზიტიური შედეგებიც ჰქონდა. საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი ეტაპი იყო აღმოსავლეთის პარტნიორობის ინიციატივის დაარსება, მოგვიანებით კი 2014 წელს ასოცირების ხელშეკრულება, რომელიც უპრეცედენტო ინსტრუმენტი იყო ქვეყნისთვის, მითუმეტეს, რომ იგი მოიცავდა ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებას. აღმოსავლეთის პარტნიორობის სამ ქვეყანასთან გაფორმებული ასოცირების შეთანხმებები ყველაზე მოცულობითი და ამბიციურია ევროკავშირის მიერ მესამე ქვეყნებთან დადებულ ხელშეკრულებებს შორის. გარდა "საერთო ღირებულებების" პრინციპებისა, იგი ასევე მოიცავს საქართველოს იურიდიული სისტემისა და ეროვნული კანონების ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოვებას. შეთანხმების შედეგები საქართველოზე საკმაოდ ეფექტური იყო, რადგან ჰარმონიზებული კანონმდებლობა მთავარ როლს ასრულებს ქართული დემოკრატიისა და კანონის უზენაესობისთვის. ძირითადად, ევროკავშირის გავლენას დემოკრატიულ პროცესებზე ნორმატიული ფორმა აქვს, ვინაიდან ასახავს მის როლს საერთაშორისო პოლიტიკაზე და მისი, როგორც აქტორის ღირებულებებს. ასოცირების ერთ – ერთი მნიშვნელოვანი დებულებაა დემოკრატია და ადამიანის უფლებები, შესაბამისად, ხელშეკრულება ითვალისწინებს ორმხრივ სამართლებრივ თანამშრომლობას სამართლებრივი დახმარების კუთხით. ეს არის დემოკრატიზაციის მიდგომის გამოვლინება ევროკავშირის მხრიდან, რაც საქართველოსთვის კიდევ უფრო მნიშვნელოვანს ხდის ევროკავშირთან პარტნიორობისკენ სწრაფვას. ასოცირების შეთანხმების მიერ შემოთავაზებული დემოკრატიული მმართველობის პროცესი და ქვეყნის საერთო კეთილდღეობის მხარდა,ჭერა საქართველოს ხელსაყრელ მდგომარეობაში აყენებს, ვინაიდან საერთაშორისო მხარდა,ჭერისა და დისკუსიების მოზიდვით მის წარმატებულ ტრანსფორმაციასთან უზრუნველყოფს.

Significance of the Georgia-EU Association Agreement: Democratic Governance

Georgia's relations with the European Union began in 1991-92, after the collapse of the Soviet Union after Georgia became an independent state. This relationship has been deepening and has had positive outcomes over the years. A major milestone for Georgia was establishment of the Eastern Partnership Initiative which aims to deepen and strengthen relations between the European Union, its Member States and its six Eastern neighbours: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Moldova and Ukraine. (Eastern Partnership, 2019) It was created to support political, social and economic reform efforts in these countries with the aim of increasing democratization and good governance, energy security, environmental protection, and economic and social development. (European Parliament, 2019) Eastern Partnership is a powerful tool for European Union to have close cooperation with neighbourhood countries, just as well to this state, to enhance their capabilities. Even though the process has had its ups and downs, still the initiative had positive outcomes to those states which were fully committed to the idea.

In 2014 Georgia signed Association Agreement with the EU, which was an unprecedented instrument for a country, especially as it contained the Deep and Comprehensive Free Trade Agreement, after which the EU became Georgia's largest trading partner since it was signed. Economic integration, first and foremost DCFTA implementation is recognized as the purpose of the agreement and the duty of the signing parties. Previously considered a bureaucratic instrument of the European Union, the Association Agreement— with a Deep and Comprehensive Free Trade Agreement (DCFTA) at its core—has become a geopolitical hot-button issue. (*Fix. 2014*) Subsequently, another major achievement for Georgia was reached in 2017, when Visa Liberalisation Agreement was signed with the EU, which many politicians used as a variable for measuring Georgia's future prospects, many scholars view this as a "reward" from the EU for Georgia's unbreakable political course regarding European and Euro Atlantic integration.

Association Agreements with three Eastern Partnership countries are the most voluminous and ambitious among all EU association agreements with third countries. Distant from the more universal 'common values' conditionality, it also applies scope of the *EU acquis* to Georgian legal system and national laws. In this regard, it is worth noting, that Georgian Constitution is embodiment of all values shared by the two parties. Effects of the agreement on Georgian has been profound, since harmonized legislation plays central role for Georgian democracy and rule of law.

Mainly, EU's influence on the democracy processhas normative form, since this reflect its role on international politics and its values as an actor. One of the important provision of the AA is Democracy and human rights, hence the agreement provides for bilateral legal cooperation in terms of legal assistance and includes implementation of the United Nations and the Council of Europe's relevant international instruments. A step forward in terms of democracy is the reform of the judiciary, which is still ongoing, as well as legislative changes in the law on amnesty, as a result of which the law covered those affected by the "justice gap". A number of amendments have been made to the common laws in organic law, all amendments were directed to increasing the independence of the judiciary and bring Georgian legislation closer to international standards. (GISS, 2015) Partnership with the EU has pushed Georgia to fasten its law adopting process, which resulted in fact that, the 2015 Transparency International Index ranked Georgia 48th out of a total of 168 countries, higher than several EU member states (e.g. Bulgaria, Greece, Italy and Romania, in joint 69th place). (Emerson, Kovziridze, 2016)

Association Agreement has many useful provisions for the developing countries such as Georgia, but ones referring to democracy and rule of law is main condition for the road of the European and Euro Atlantic integration. Without doubt there are number of challenges remaining on both internal and external politics, from reforms needed in the judiciary system to Russian pressure and its zero-sum game thinking, but nonetheless successful implementation of the AA agenda proves capacities of this bilateral cooperation. It is vital because agreement offers concrete agenda and directions to how to enhance democratic capabilities. It is worth noting, that Association Agreement had equally great effect on Georgia's foreign relations, unmistakably trade with the EU proved vital for the Georgian trade and economy. Most importantly it cleared any type of doubt regarding Georgia's political vector and strengthened dialogue with EU institutions and most importantly reaffirmed its position as a reliable and trustworthy partner.

It's the democratization approach on EU's part which makes it all the more important for Georgia to strive partnership with the Union. Support of the democratic governing processed and country's overall welfare offered by AA puts Georgia in a favorable position by attracting international support and discussions regarding its successful transformation. It is safe to say, that no matter how long the realistic discussion regarding the membership take, Georgia will come out of this cooperation as a fully developed democratic state.

Bibliography

Association Agreement between Georgia and the European Union on the one hand and the European Atomic Energy Union and their member states on the other. (2014). Retrieved from https://matsne.gov.ge/ka/document/view/2496959?publication=0

Crombois, Jean. (2019) The Eastern Partnership: Geopolitics and policy inertia. European View. Vol. 18(1) 89–96, DOI: 10.1177/1781685819836562

Emerson, Michael and Kovziridze, Tamara (2016) Deepening EU–Georgian Relations: What, why and how? CEPS Special Report, 23 August 2016 WEB: https://www.ceps.eu/ceps-publications/deepening-eu-georgian-relations-what-why-and-how-second-edition/

Eastern Partnership. (2019). EU NEIGHBOURS - Policy. https://www.euneighbours.eu/en/policy#the-eastern-partnership

European Parliament. Three Eastern Partnership neighbours in the South Caucasus.

http://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/172/three-eastern-partnership-neighbours-in-the-south-caucasus

Fix, Liana. (2014). Georgia Knocking on Europe's Door: Russia, Georgia, and the EU Association Agreement. Forschungsinstitut der Deutschen Gesellschaft für Auswärtige Politik. Berlin. WEB: https://nbnresolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-53817-3

Georgian Institute for Strategic Studies. (2015) Association Agreement and Consolidation of Democracy in Georgia: Progress and Challenges. WEB: http://old.infocenter.gov.ge/uploads/files/2016-08/1471526563 giss.pdf

Gogolashvili, Kahka. (2017) Deep and Comprehensive Free Trade Area. Georgian Foundation for Strategic and International Studies. WEB: https://www.gfsis.org/files/library/pdf/English-2510.pdf

Kerikmae, Tenel. (2016) Dimensions and Implications of Eastern Partnership Policy. Springer International Publishing, Switzerland. DOI: 10.1007/978-3-319-27383-9_1

Klea Vyshka, and Wandrille Maurice, "The Importance of Being European: Reflections on EU-Georgia Relations." Journal of Sociology and Anthropology, vol. 2, no. 2 (2018): 51-54. doi: 10.12691/jsa-2-2-2.

Korosteleva, Elena. (2017) Eastern Partnership: Bringing the political back in. School of Politics and International Relations, University of Kent, Canterbury, UK. DOI: 10.1080/21599165.2017.1340882

Petrov, Roman. "Constitutional challenges for the implementation of association agreements between the EU and Ukraine, Moldova and Georgia." European Public Law 21, no. 2 (2015): 241-253.

Thijs Rommens; The Eastern partnership in Georgia: Europeanizing civil society?. Communist and Post-Communist Studies 1 June 2017; 50 (2): 113–123. doi: https://doi.org/10.1016/j.postcomstud.2017.05.001

მარინა კორჟ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ადამიანის უფლებებსა და დემოკრატიზაციაში სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტი

Maryna Korzh - Student of the Regional Master's Programme in Human Rights and Democratiation at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Email: korzh.maryna@gmail.com

Abstract

Coming from Belarus that has strong ties with Russia and anti-western anti-gender movements that have emerged in Belarus and Russia recently, carefully following the news and events in the region and in the world, in this essay I would like to frame and portrait the anti-western messages and propaganda during COVID-19, mention the disinformation channels and most vulnerable groups, as well as focus on the measures to counteract propaganda.

Disinformation and Anti-EU/Anti-Western propaganda during the outbreak of Covid-19 pandemic disease

COVID-19 pandemic unexpectedly came out to be a "crush test" for the capacity of governments to deal with the crisis. Big ambiguity, unexplored contagious virus with unclear health consequences, no vaccine and not always possible to cure, hesitation about necessity of lockdown - all this was already hard to handle, but was worsened by the amplification of corona-related desinformation and growing anxiety.

While many democratic countries in the Eastern Partnership region such as Ukraine, Moldova, Georgia, Armenia together with EU countries demonstrated transparent and evidence-based information strategies to address COVID-19 challenge, other politicians from the EaP region and the world took the top places in "Corona Idiot Chart" (e.g. Belarus) for the most insane and irrelevant public comments and actions underestimating the danger of COVID-19 and manipulating with public opinion.

Coming from Belarus that has strong ties with Russia and anti-western anti-gender movements that have emerged in Belarus and Russia recently, carefully following the news and events in the region and in the world, in this essay I would like to frame and portrait the anti-western messages and propaganda during COVID-19, mention the disinformation channels and most vulnerable groups, as well as focus on the measures to counteract propaganda.

Destabilization of western democracy models through influencing public opinion

"Europe is in panic", "mortality from covid-19 is very small", "who benefits from the panic" (2020) - these messages were widely spread in the propagandistic Russian source Regnum.ru, cited in the Russian news, incorporated by Belarusian government and created tensions in the countries with Russian speaking population. While many countries were trying to synchronize their efforts to minimize the consequences of the COVID-19 pandemic by giving clear scientific-based information and guidelines to their citizens, transparently reporting new cases of COVID-19 and deaths, introducing strict measures to save the lives of each and every person, anti-Western propaganda widely spread via Russian channels were undermining all the efforts of the EU, channeling sarcasm about World Health Organization guidelines. The strategy of Russian media chosen to misinform and create tensions in EU was: 1) to state that the coronavirus is a biological weapon created by USA or China to make the geopolitical shift; 2) panic is much worse than coronavirus; 3) Europe will collapse economically and wanted Russia to appear in economic crisis, but Russian government was wise enough to choose their own progressive way to deal with the COVID-19.

The peculiarity of the COVID-19 disinformation campaign was that Russia borrowed many of the president Lukashenko messages from Belarusian media and further channeled them to the EaP countries and the West, e.g. the speech of Lukashenko about the future scenario of easy combat of COVID-19 as surviving in Great Patriotic War was much harder. In the next weeks we've seen this message transformed and verbalized by Putin as "Russians will survive the coronavirus as they survived the invasion of pechenegs and polovtsevs many centuries ago" (2020). It might be funny to read and I'm laughing when I am citing these messages in the essay, however, these messages boosted the self-esteem of Russian speaking community worldwide as a superhero nation.

Finally, we see a number of populists and political figures in the EU appear to be saying that the measures of lockdown were too strict, the number of deaths was exaggerated and the EU (especially, in Italy, France and Spain) was playing games to push the secret agenda of particular states.

Clergy response

There is clear evidence clergy was one of the subjects affected by disinformation or at least the gateway for the anti-western propaganda and disinformation itself. For example, in Belarus, Russia and Serbia the church was rejecting the idea of the COVID-19 threat, harm and even its existence. Evenmore, in Belarus the helicopter flyby of the metropolitan Pavel over the Belarus with holy watering ritual have created the outrageous reaction and the critique among citizens as - the money spent for this event could be directed to procure masks and protective outfit for the doctors and ordinary people. Public opinion didn't prevent the church in Belarus and Russia from carrying out communion before Easter, feeding over 900 people in the church from the same spoon. Rejecting the idea of the seriousness of the coronavirus clergy also organized a number of crucessions in various cities of Belarus and Russia to eliminate the virus. No need to say these anti-covid measures caused local epidemic outbreaks all over Belarus and Russia, and in other countries with the Russian speaking population promoted unsafe behaviours during the religious celebrations.

All this reminds recent anti-gender campaigns in Belarus and Russia based on false information disseminated by religious organizations and the priests regarding the draft law on combating domestic violence. The aim of the campaign was to protect traditional slavic values from Western influence and the similarities might be found with the COVID-19 case: priests are actively promoting certain information related to the topic lacking evidence, public announcements and statements of the metropolitans are made, the West is mentioned as the source of the disease (gender equality or COVID-19), people can get the protection in the church by practicing religion.

Fatalism of the COVID-19 most vulnerable group

The most vulnerable group appeared to be the elderly people watching Russian TV news or communicating with their neighbors affected by Russian disinformation channels diminishing the danger of COVID-19 and claiming that panic is worse than the virus. Another thing is high commitment to the church and religious celebrations as many elderly people are the believers and received misinformation from the clergy directly at the church service or broadcasted opinions on TV. Many fake news about anti-Western influence on COVID-19 was spread via viral videos in Viber groups that elederly people are using for communication with their children. It is clear that there is a huge information gap in the senior groups and their fatalistic attitudes towards their own lives makes it even more difficult to communicate good information on safe behaviour during COVID-19 pandemic. They occurred to be one of the "easy targets" of anti-Western propaganda, however, they are not the only ones affected by fake news. Even very intelligent people amplify disinformation posts without doing proper fact-checking.

Backlash effect of the anti-Western propaganda

Seems like in their desire to shame Europe, USA and China for COVID-19 panic, Russian together with Bealarus have fallen into the "half-measure quarantine" pitfall. The level of trust to Lukashenko was never so low (according to the sociologists around 24% in March and it is decreasing). Even the regular Victory military parade aimed at praising the regime of Lukashenko was a huge failure as the number of COVID-19 cases increased exponentially and the epidemic was out of control. Similar things are happening in Russia as due to half-measures the economic situation still got much worse, mistrust increased and "no panic regime" hit the citizens of Russia quite hard as the number of COVID-19 cases is very high. While all the world is bit by bit opening the borders and starting to come back to "new normal" life, the situation in Russia and Belarus are far from normal. The COVID-19 recovery time for Russia should be used strategically by its disinformation targets to prepare a proactive response - further disinformation messages are quite obvious, vulnerable groups affected by disinformation are identified, partners and opponents in the COVID-19 information battles are clear.

References

Belta.by. 2020. "Lukashenko Commented Development of Coronavirus Situation", Belarusian

Telegraph Agency, accessed June 17, 2020

https://www.belta.by/president/view/lukashenko-prokommentiroval-razvitie-situatsii- s-koronavirusom-3834472020/?fbclid=IwAR0il 72Pk MuhlwrtOWsYY3ILQZ7JhWS MqcImFVPpqPK6RDRPwP RhMPc.

Business Online, 2020. World Health Organization Announced Russia's Chances to Avoid

European Scenario of Pandemic. Business Online. Accessed June 16, 2020. https://www.business-gazeta.ru/news/463404

EU DisinfoLab. 2020. "COVID-19 Conspiracy Theories: Comparative Trends In Italy,

France, And Spain | EU Disinfolab", accessed June 22, 2020

https://www.disinfo.eu/publications/covid-19-conspiracy-theories-comparative-trends-in-italy-france-and-spain/?fbclid=IwAR3PykdMnqLX6vwmU6KClFnqrqFYhfj3KksMsNCHxvRAJfYfnJNk-QvCEQc.

Gazeta.ru. 2020. "Sow panic and fear: EU accuses Russia of fake pandemic", Policy

department, Gazeta.ru, March 18, 2020, accessed June 16, 2020

 $\frac{https://www.gazeta.ru/politics/2020/03/18\_a\_13010497.shtml?fbclid=IwAR22xw07sd2Yd6ubCx0F0T8xMn0kwj4dsFAAkxm3Un99y2bdYtyn20JJSf0.}{}$

Interfax.ru. 2020. "Putin compared coronavirus with Pechenegs and Polovtsy", Interfax,

April 8, 2020, accessed June 17, 2020. https://www.interfax.ru/russia/703186.

Regnum.ru. 2020. "Coronavirus Pandemic: Europe is in Panic – All News". Regnum.

accessed June 18, 2020, https://regnum.ru/news/society/2868364.html.

TUT.BY. 2020. "Metropolitan Pavel Consecrated Minsk with Holy Water From a

 $\textit{Helicopter}". \ TUT.BY, \ accessed \ June \ 17, \ 2020, \ \underline{\text{https://news.tut.by/society/677446.html}} \ .$

ZDF heute-show. 2020. "Trump, Bolsonaro, Lukashenko: Wer versagt bei Corona am meisten?".

Accessed on June 17, 2020.

 $https://m.youtube.com/watch?time\_continue=183\&feature=emb\_title\&v=KrD5beEfHNI$

ოლექსანდრ კისელოვი - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ადამიანის უფლებებსა და დემოკრატიზაციაში სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტი

Oleksandr Kyselov - Student of the Regional Master's Programme in Human Rights and Democratiation at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Email: kyselov.oleksandr@gmail.com

Abstract

Hundreds of thousands of people have already fallen prey to a novel Covid-19. While there is still a lot of unknown and the authorities struggle with a uniform and effective response, misinformation and disinformation keep spreading online. Moreover, there are substantial grounds to believe that dissemination of false and harmful information has been intentional. European Strategic Communications Agency has recorded over 500 disinformation narratives originating in pro-Kremlin sources. This essay examines ends and means of Russia's involvement and their place in Russian foreign policy. It can be seen that information operations are mostly aimed at destabilizing Western unity to weaken its collective bargaining power and ambitions, and undermining the current establishment preaching the global imposition of liberal values.

Introduction

More than 8 million people got infected, and 453,000 died because of Covid-19 pandemic (Worldometer 2020). One cannot wonder what share belongs to victims of those false information picked up from the media. How many took it all as a hoax to scare people and impose mass vaccinations to implant microchips? Uncertainty, confusion, and anxiety proved to be a fertile ground for rumors, speculations, misinformation, and disinformation. Avaaz found that harmful content about coronavirus in just six languages "was shared over 1.7 million times on Facebook and viewed an estimated 117 million times" (Avaaz 2020).

Even more appalling is that this infodemic is not spontaneous. According to the European Commission report, there are traces of foreign involvement. Particularly, only pro-Kremlin resources contributed more than 550 disinformation narratives. (European Commission 2020). As defined in the earlier report, "disinformation is understood as verifiably false or misleading information that is created, presented and disseminated for economic gain or to intentionally deceive the public, and may cause public harm." (European Commission 2018, 1). Thus, this health crisis seems to be used as a means of informational warfare to advance specific geopolitical agenda.

This essay focuses on examining the Russia's part, its ends and means, and fit in Russian foreign policy. The findings can be latter used to draft an action plan on countering disinformation and propaganda.

What does Russia want?

Russia is a semi-peripheral country "being exploited as a raw material appendage by the capitalist core" (Hopf 2012, 274). The fossil fuels account for more than 60 percent of Russian export and more than 30% of its budget (OECD 2019, 1). Komolov (2019) characterized the Russian ruling class as "an intermediate seller of Russian commodities on world markets" (329), and estimated the amount of net capital outflow over the last 20 years as close to 1.2 trillion US dollars (338). He pointed out that in 2017 "the share of offshore companies in the outflow of capital exceeded the level of 82 percent" (333). Thus, the West is the Russian main trade partner and the banker.

Russia's known national interests are preservation of the regime, recognition as a great power, and exclusive influence over its "near abroad." Radin (2017) argues that Russian leaders consider the world to be dominated by the US. Furthermore, he suggests that seeing the expansion of the US control achieved through regime change and promotion of "liberal democracy," makes them consider those a threat to their own security (ibid).

Weiss (2020, 2) argues it is the EU expansion to the post-Soviet countries, cutting reliance on Russian energy sources, and articulated support of democratic values that had soured Putin for a while. Besides, the Kremlin prefers dealing with each state individually rather than let Brussels represent their collective interests. As Deputy Secretary of the Security Council of the Russian Federation explained in his interview, European countries should work with Russia on the "basis of their own national priorities" and not as "proxies for alien interests (Venediktov 2019). Thus, disarray among the allies might be preferable as they will not be able to meddle with Russia's interests.

The website of the Permanent Mission of the Russia to the EU (2020) underlines that "there is no viable alternative to mutually beneficial and equal-footed cooperation." Foreign Minister Lavrov (2016) also acknowledged that Russia had seen itself a part of Europe and the West for centuries. As can be derived from his statement, Europe should just let Russia be Russia and stop imposing European norms on it. While Russia is ready to compromise, it could only be based on "true consideration of each other's interests" (Permanent Mission 2020).

It can explain the Russian support of right-wing populists opposing liberal democratic establishment around Europe. They also seem to dislike the EU and respect Russia as "a bastion of sovereignty, identity, and cultural conservatism against the forces of liberalism destroying Europe" (Weiss 2020, 6). Coronavirus pandemic is yet another tool in this power struggle.

How do they attempt to achieve it?

It has been long known that Russians view information operations as tools of hybrid warfare. Legucka observed that the campaign run by them combines public diplomacy, propaganda, and disinformation. (2020, 1). EUvsDisinfo (2020b) quotes a Russian military theorist AleksandrBartosh, who underlines that "a preventively shaped narrative, answering to the national interests of the state, can significantly diminish the impact of foreign forces' activities in the information sphere, as they, as a rule, attempt to occupy "voids" [in the information flow]".

Sergey Sukhankin (2020, 3 – 4) recognizes three streams of Russian narratives currently occupying the voids: addressing the least informed domestic audience with propaganda-like information; invoking conspiracy theories that promulgate alternative perception of the reality to confuse people; and the most elaborate, relying on prominent scientists and appealing to foreign sources.

The pro-Kremlin disinformation campaign utilizes a number of channels to deliver its messages ranging from official sources (RT, Sputnik, etc.) to fake social media accounts and bots. EEAS (EU vs. Disinfo 2020c) distinguishes five distinct branches of the pro-Kremlin disinformation campaign. First three are the media registered in Russia (affiliated with the State, with a manifested connection to the Kremlin, and without any obvious links), the rest while being registered outside of Russia are aligned with the pro-Kremlin position, the only difference is whether they report only on Russia or on a wider range of issues.

Pro-Russian media does not have to be the source. As Lea Gabriel, a former CIA agent, claims "the disinformation is flourishing in its own ecosystem", where media pick up and amplify whatever is published by any of the sides (Hein 2020).

Once the message is launched, Moscow has a powerful tool to spread it over the Internet. DeutcheWelle points to the famous Internet Research Agency as one of the sources of the fake news about coronavirus (Wesel 2020). According to the last reports its employees are able to cover more than 300 social media platforms to spin disinformation (Nakashima 2020).

Covid-19 informational campaign

The aims of the campaign seem to be quite inter-connected and inter-dependent.

<u>Confusion and information overflow</u>. The multitude of contravening "alternative facts" thrown at the audience erode the idea of objective truth, confuse people, and make them more skeptical and passive. After all, if there is no truth, whom can you trust, what can you believe in? Having no one to appeal to makes government lose their resoluteness and, possibly, seek compromises instead. Thus, general skepticism and apathy weaken governments' support base and delegitimize their efforts.

<u>Distrust</u>. By spreading apocalyptic messages, fueling panic, and pointing to the plots, the disinformation targets credibility and willingness of the authorities to provide an adequate response. It ultimately attempts to go beyond inducing skepticism and to diminish trust in the healthcare system, national governments, and international institutions. It is quite evident in some of the post-Soviet countries, many of which were claimed to host secret laboratories where Covid-19 originated (EU vs. Disinfo 2020d; EU vs. Disinfo 2020e).

Traffic generation. An additional aim could be monetizing the hype surrounding the corona pandemic to increase the visibility of own informational resources. Later on, it might be converted into a bigger audience for disseminating consequent messages. Using sensational revelations as a clickbait multiple pro-Kremlin websites observed a significant traffic increase (EU vs. Disinfo 2020b). Typically it was between 10 and 45 percent, although, in case of Canadian Global Research, the overall growth was around 258 percent.

<u>Division.</u> The EU is continuously pictured as unable to provide any assistance neither to its members nor its neighbors. The US has allegedly both abandoned its European allies and started the pandemic. Italy invented COVID-19 to get extra-funding. By emphasizing such messages, the disinformation is trying to drive a wedge between the EU members, the EU and the EaP, the EU and the US. Russia seems to continue applying pressure to let internal conflicts escalate and undermine international solidarity.

<u>Self-promotion</u>. Avast (2020) claims that Russia drives the campaign that could worsen the pandemic's impact while portraying the West as selfish, paralyzed, and indecisive. Calling the EU a "plague barrack," Russia is eager to send its troops and assistance. It proudly presents its management of COVID-19 as a model one, which seems to be working. Legucka (2020, 2) shows that polling in Italy and Slovakia shows increased public sympathy for Russia, while for the EU and NATO trend is opposite. One of the immediate effects of such a policy might be a demand to discontinue sanctions.

Conclusion

To conclude, it is hardly possible to say that the aim of the Russia is or has ever been to destroy the West. Nevertheless, it has a certain grudge towards the liberal world order and its disregard for the perceived Russian values and national interests. Thus, the Russian

strategy has been to undermine the status quo, sow divisions, and let internal contradictions escalate so it can deal with the countries one-to-one and on the basis of noninterference with like-minded parties.

REFERENCES

- Avaaz. 2020. "How Facebook can Flatten the Curve of the Coronavirus Infodemic." Avaaz.org. Accessed: June 18, 2020. https://secure.avaaz.org/campaign/en/facebook coronavirus misinformation/.
- Avast Security News Team. 2020. "EU Doc claims Russia spread COVID-19 disinfo to cause panic." Avast.com. Accessed: June 18, 2020. https://blog.avast.com/eu-doc-warns-of-russian-COVID-19-disinfo-campaign-avast.
- European Comission. 2020. "Coronavirus: EU strengthens action to tackle disinformation." European Commission. Accessed: June 18, 2020. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip 20 1006.
- European Commission. 2018. "Joint Communication to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and The Committee of the Regions. Action Plan Against Disinformation." EUR-Lex. Accessed: June 18, 2020. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52018JC0036.
- EU vsDisinfo. 2020a. "Occupy the Information Space!" EU vs. Disinfo. Accessed: June 18, 2020. https://euvsdisinfo.eu/occupy-the-information-space/.
- EU vsDisinfo. 2020b. "New Stories, Old Plots." EU vs. Disinfo. Accessed: June 18, 2020. https://euvsdisinfo.eu/new-stories-old-plots/
- EU vs. Disinfo. 2020c. "Repeating A Lie Does Not Make It True." EU vs. Disinfo. Accessed: June 18, 2020. https://euvsdisinfo.eu/repeating-a-lie-does-not-make-it-true/.
- EU vs. Disinfo. 2020d. "Disinfo: The people of Armenia, Georgia, Ukraine and Kazakhstan are "biomaterial" for the Pentagon." EU vs. Disinfo. Accessed: June 18, 2020. https://euvsdisinfo.eu/report/the-people-of-armenia-georgia-ukraine-and-kazakhstan-are-biomaterial-for-the-pentagon/.
- EU vs. Disinfo. 2020e. "Disinfo: Coronavirus could have been created in a Ukrainian laboratory. 25/04/2020." EU vs. Disinfo. Accessed: June 18, 2020. https://euvsdisinfo.eu/report/coronavirus-could-be-created-in-a-ukrainian-laboratory/.
- Hein, Mathhias von. 2020. "Disinformation and propaganda during the coronavirus pandemic." Deutche Welle. Accessed: June 18, 2020. https://p.dw.com/p/3aG5D.
- Komolov, Oleg. 2019. "Capital Outflow and the Place of Russia in Core-Periphery Relationships." World Review of Political Economy 10, no. 3 (Fall 2019): 328 341.
- Lavrov, Sergey. 2016. "Russia's Foreign Policy: Historical Background' for 'Russia in Global Affairs' Magazine." Russian Ministry of Foreign Affairs. March 3, 2016. http://www.mid.ru/en/foreign_policy/news/-asset-publisher/cKNonkJE02Bw/content/id/2124391.
- Legucka, Agnieszka and MarcinPrzychodniak. 2020. "Disinformation from China and Russia during the COVID-19 Pandemic." *PISM*, no. 86 (1516): 1-2.
- Nakashima, Ellen and Craig Timberg. 2020. "Russian disinformation operation relied on forgeries, fake posts on 300 platforms, new report says." The Washington Post. Accessed: June 18, 2020. https://www.washingtonpost.com/national-security/russian-disinformation-operation-relied-on-forgeries-fake-posts-on-300-platforms-new-report-says/2020/06/16/679f5b5c-ae8d-11ea-8f56-63f38c990077 story.html.
- OECD. 2019. "Russia: Country Brief." Fossil Fuel Support Country Note. OECD. Accessed: June 18, 2020.

  https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiiof_1IvqAhWjxaYKHT42BKwQFjAMegQIAxAB&url=http%3A%2F%2Fstats.oecd.org%2Fwbos%2Ffileview2.aspx%3FIDFile%3D
  09aac246-c7ef-4159-898e-2a287deb3341%2520%2520&usg=AOvVaw0jK-UYWM8uIrigHzzeohoj.
- Permanent Mission of Rusia to the EU. 2020. "Russian Foreign Policy." June 18, 2020. https://russiaeu.ru/en/russian-foreign-policy.
- Radin, Andrew and Clint Reach. 2017. "Russian Views of the International Order." Rand Corporation. Accessed: June 18, 2020. https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR1800/RR1826/RAND_RR1826.pdf.
- Sukhankin, Sergey. 2020. "Covid-19 as a Tool of Information Confrontation: Russia's Approach." *The School of Public Policy Publications* 13, no. 3.
- Weiss, Andrew S. 2020. "With Friends Like These: The Kremlin's Far-Right and Populist Connections in Italy and Austria." Carnegie Endowment for International Peace. Acessed June 18, 2020.

https://carnegieendowment.org/2020/02/27/with-friends-like-these-kremlin-s-far-right-and-populist-connections-in-italy-and-austria-pub-81100.

Wesel, Barbara. 2020. "Is Russia running a coronavirus disinformation campaign?" Deutche Welle. Accessed: June 18, 2020. https://p.dw.com/p/3ZoMs.

Worldometer. 2020. "Covid-19 Coronavirus Pandemic." Accessed: June 18, 2020. https://www.worldometers.info/coronavirus/.

მარგერიტა გობატ - საერთაშორისო სტუდენტი ერასმუს+ პროგრამის ფარგლებში

Margherita Gobbat - Erasmus+ exchange student, originally from the Ca 'Foscari University of Venice

Email: 871335@stud.unive.itmargheritita.gobbat@gmail.com

Abstract

This paper briefly examines the current problem of disinformation and anti-EU/Anti-Western propaganda in the turmoil era of the COVID-19 coronavirus pandemic. The research analyze what misinformation and disinformation are, with practical examples that show a broader intent to spread propaganda to weaken Western state and European institutions. In particular, in this essay we are going to prove the involvement of Russian Federation to influence the Western public opinion. On several occasion, China and Iran blamed the West for creating the virus to harm them. Disinformation can lead to dangerous crimes and hate speech and also the importance of protecting from cybercrime is focal. Although western countries are the most affected, even China and Russia became victims of false propaganda against them, so all the states are potential victims and should enforce measures to stop these discrediting practise. Unfortunately, disinformation during a pandemic can lead to unfair practises that can affect everyone's health, and for this reason state and international organisation must quickly put into force an effective plan to protect its people. I briefly focused on the actions that the European Union is taking. Given the actuality of the topic, I used for the research the newspaper and scientific articles, blogs and reports from the European Union.

Disinformation and Anti-EU/Anti- Western propaganda during the outbreak of Covid-19 pandemic disease.

The words "corona virus" now is one of the most searched terms on internet and we know why. During the "infodemic", as the World Health Organisation define this spread of misinformation, people have the comprehensible desire to know, bringing them to search more and more information with the risk to trust false statements. ¹ The main goal of disinformation and Anti- EU/Anti-Western propaganda is to spread anxiety, uncertainty, fears and range among those countries and its allies, like Georgia.

There is a difference between misinformation and disinformation. The first one is the unwilled spread of false information. The disinformation, the most dangerous, is the action when mass media are influenced by State to generate disinformation. During the current Corona virus crisis both misleading and disinformation have been spreading online.

When specific medical and scientific information become part of the public debate the misinformation grows. For instance, typical are the misinformation about possible cures or vaccines against the virus. In these months we all read or listen, and hopefully laughed, that corona could be stopped by drinking milk, lemons and chilli peppers. The powerful leader of Chechnya, Ramazan Kadyrov was not saved from corona by a garlic cure (which he initially defined as an excellent remedy against the virus) but by the medical staff of a Moscow hospital. Another type of misinformation is when political leaders, like Boris Johnson in the UK and Nicola Zingarettiin Italy, minimized the disease and only after being sick they understood more the gravity of the illness. Later on the set up of lockdown, many misinformation emerged: in Germany, and in others European countries for example, a lot of people assaulted the supermarkets worried of a false information that there will be no food stored in the next days. These situations may seem almost funny, but from the stories of my friends and relatives in Italy, seeing people who do not respect protective measures because they are convinced not to do so by false information, is frustrating and extremely dangerous.

In many circumstances it is not easy to identify whether fake news is a misinformation or a disinformation, particularly their originators claim that the source is "secret". Now, we will concentrate in this more dangerous type of fake news. At present, there are three countries that are accused from West to spread disinformation: Russia, China and Iran. We will start on overview with the disinformation coming from China, the state with internal censorship, where the virus started. Many doctors, journalist and online voices that disagree with the China's policy and wanted to advice the world of the dangers, were silenced. In China several attempts

¹MaarjaKask, False information about coronavirus and beyond: Lessons for the EU?, Policy Brief, Hertie School, Jacques Delors Centre, April 2020, p.1.

² BBBC News, Coronavirus: Chechen leader Kadyrov "healthy" afterCovidscare, 28 May 20202 https://www.bbc.com/news/world-europe-52832611.

were revealed to blame US of the creation and spreading of the virus. Indeed, the Deputy Director of Chinese Ministry of Foreign Affairs Information Department, Zhao Lijian, promoted a conspiracy theory on twitter in March suggesting as if the virus was brought in China by the US's military. In February, the repository and distribution service for scientific research ChinaXIv.org issue an article claiming that the virus came from outside.

In last years, in particular after the US election of the November 2016, the issue of Russian meddling and interference entered the public debate in the Western countries. Russia is accused of spreading disinformation on social media and hack-and-dump operations. The Computational Propaganda Project at the University of Oxford has noticed that in Europe during elections time worrying trend such as widespread sharing of "junk news", automated or semi-automated accounts are trying to change the public conversation, and the lack of transparency in platform like Facebook, made more difficult to probe this dynamics. ⁵ The pro-Kremlin disinformation is primary targeting the domestic Russian audience and, most important for our research, the international audience too. Inside Russia, the media are fostering the idea that the virus was created in some laboratories in the West. The messages targeting international audience (expecially in English Italian, Spanish and other Arab languages) focus primarily on conspiracy theories where some élite group use the virus for their ends. The purpose is first of all, to weaken and undermine the credibility of the authority of Western national states, local administration, NATO and the European Unionand to amplify division, fear, chaos in order to exacerbate crisis situations and public concerns. In this disinformation attack the healthcare system, scientific experts and international institutions are also involved.⁶ For instance, the General Intelligence and Security service of the Netherlands found that Russian narratives about COVID-19 were shared in several number of Dutch-speaking group. Another example of Anti-Western propaganda is from Sputnik, a Russian state-controlled agency, which reported that the Lugar Lab in Georgia was involved in the creation of Coronavirus, while in reality the scientists are studying there how to smash it. 8This pandemic can be an ideal opportunity for the Kremlin to spread furtherthe unfounded beliefs. 9

Also in Iran conspiracy theories claimed that the virus is a hybrid biological warfare programmeand biological terrorism waged by US on China and Iran. This disinformation is apparently promoted by Iranian hardliners and their media to convince the population that the virus is a Western weapon against them. ¹⁰

These conspiracy theories not only can put in dangers the human health, but also harm the cohesion of our societies through explosion of violence and other unsafe behaviour. Even the hate speech, very present online, descends from propaganda and disinformation. Related with this problematic, we must briefly say something about the importance of cyber security. While the epidemic is still going, the cybercriminals are tacking advantages on people's fears to sell products that promise healing and protections, but above all they disseminate unsubstantiated claims, fake news and steal valuable confidential data using malware.

On the other side, fake news not only hit the Western countries, but other part of the world too. In some Western countries the currently trending false information spreading is that the coronavirus is a biological weapon deployed by China and Russia (it depends

³KhatunaMshvidobadze, *Trio Pandemic Propaganda: How China, Russia and Iran are targeting the West,* 23 April 2020https://www.gfsis.org/blog/view/1067.

⁴Ibidem.

⁵ Giorgio Comai, Russian Meddling in Democratic Process in Europe and the US IN ed. by A. Ferrari, E. TafuroAmbrosetti, New/Old Theatres of Russia's International Projection, April 2020 Isitituto per gliStudi di PoliticaInternazionale ISPI, pp. 68-86.

⁶EUvsDiSiNFO, *EEAS Special report: Disinformation on the coronavirus- short assessment of the information environment,* 19 March 2020 https://euvsdisinfo.eu/eeas-special-report-disinformation-on-the-coronavirus-short-assessment-of-the-information-environment/.

⁷EUvsDiSiNFO, EEAS Special report: Disinformation on the coronavirus- short assessment of the information environment, 20 May 2020 https://euvsdisinfo.eu/eeas-special-report-update-short-assessment-of-narratives-and-disinformation-around-the-covid19-pandemic-updated-23-april-18-may/.

Business Insider, For years, Russia targeted conspiracy theories at US-founded lab on the frontline of coronavirus testing, 19 March 2020 https://www.businessinsider.com/russian-conspiracy-theories-tbilisi-lugar-lab-coronavirus-test-2020-3.

⁹ Atlantic Council, *Six reasons the Kremlin spreads disinformation about the coronavirus*, 24 March2020https://www.atlanticcouncil.org/commentary/article/six-reasons-the-kremlin-spreads-disinformation-about-the-coronavirus/.

¹⁰ Radio Farda, Iran in-depth, *Iran Accusing US Of Bio- Terrorism To Justify Coronavirus Crisis*, 10 March 2020 https://en.radiofarda.com/a/iran-accusing-us-of-bio-terrorism-to-justify-coronavirus-crisis/30479347.html.

of the fantasy of the authors) with the aim to destroythe EU and NATO.¹¹ So even the countries that are promoting disinformation about corona virus, can be victims of the disinformation. No states, populations, organisation is safe.

Let's see quickly how the European Union, one of the most powerful international actor is dealing with this problematic. The EU External Action Service (EEAS) warned that many of false information is coming from the Russian Federation and Brussels is proactively removing incorrect or misleading content. Already before the pandemic, in 2018, EU launched the Action Plan against Disinformation to call for more coordinate action that support European value as democracy, transparency and rule of law. Main efforts of EU are: more cooperation between states; greater transparency of online platform; support for fact checking and researchers; empowering and raising citizen awareness and protecting public health and consumer's rights. ¹²In addiction, EU is increasing support and assistance to indipendent media and civil societies organisation in third countries, including in the neighbourhood like Georgia. ¹³

In conclusion, in this essay I tried to showwhat is misinformation and disinformation are and what kind of harm they can provoke. European Union is enforcing a large and comprehensive plan to stop misinformation. Even if these three countries - Russia, China and Iran, are mainly considered to be involved in the spread of false information to promote their anti-Western propaganda, it is also true that potentially every country can be a victim of false propaganda orchestrated against them. For this reason, every state, organisation and above all eachindividual must be aware what disinformationmeans and what are the dangers for the global community that derive from it.

¹¹EUvsDiSiNFO, *EEAS Special report: Disinformation on the coronavirus- short assessment of the information environment,* 19 March 2020 https://euvsdisinfo.eu/eeas-special-report-disinformation-on-the-coronavirus-short-assessment-of-the-information-environment/.

¹²European Commission, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, Joint Communication, *Tackling COVID-19* disinformation- Getting the facts right, 10 June 2020https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0008&from=EN.

¹³ European Union, *Tackling coronavirus disinformation, Getting The Facts Rights,* Factsheet https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/2020-06-02 disinformation factsheet.pdf

მონაწილეთა სია

List of Participants

- 1. მარიამ გავაშელიშვილი (გამარჯვებული)
- 2. მარი ალადოშვილი
- 3. მარი გაფრინდაშვილი
- 4. სოფიო რომელაშვილი
- 5. გიორგი ჩაჩხიანი (გამარჯვებული)
- 6. გვანცა დოლბაია (გამარჯვებული)
- 7. მარიამ ჩირგამე (გამარჯვებული)
- 8. ლიკა აბესაძე (გამარჯვებული)
- 9. მარიამ მეცხოვრიშვილი
- 10. ქეთევან კოსტავა
- 11. მარიამ ნაფიშვილი
- 12. გვანცა ოქროპირიძე
- 13. ქრისტინა უგრეხელიძე
- 14. წინო ხაჩიძე
- 15. ქეთევან აზჟანდამე
- 16. მარიამი ხაჩატურიანი
- 17. თაკო გიგაური
- 18. მარიამ მიქელაძე
- 19. თეკლა უგულავა
- 20. ნინო ფოცხვერია
- 21. ნანა ცხომარია
- 22. ანა ბადალაშვილი
- 23. მერი შავამე
- 24. ნინო მჭედლიშვილი
- 25. თამარ თოდრია
- 26. ანა კუხალეიშვილი
- 27. ლიკა ალადაშვილი
- 28. წანა გოგია/
- 29. ნინო ჭითანავა
- 30. ანჟელა ხიზანეიშვილი
- 31. თამარ წურწუმია
- 32. ცირა თოფურია
- 33. თამარ ჯახუა
- 34. ნიკა პაპიაშვილი
- 35. გიორგი გამიაშვილი (გამარჯვებული)
- 36. მარიამ ავალიშვილი (გამარჯვებული)
- 37. მაკა ზურაშვილი (გამარჯვებული)
- 38. გიორგი ხუხია (გამარჯვებული)
- 39. თამუნა ნასყიდაშვილი
- 40. მარიამ ოქროშიაშვილი
- 41. ნათია კორაშვილი
- 42. ლევან დაუშვილი
- 43. სოფიკო ტაბატაძე (გამარჯვებული)
- 44. თეკლა ადამია (გამარჯვებული)
- 45. მარიამ ფრანგიშვილი (გამარჯვებული)
- 46. მელანო ბერიძე (გამარჯვებული)
- 47. მარიამ ხურცილავა (გამარჯვებული)
- 48. ნინო წილოსანი (გამარჯვებული)
- 49. ანანო ფაღავა (გამარჯვებული)
- 50. თიმურ კატანი
- 51. თათია თურაზაშვილი
- 52. მარიამ კაციტამე

Mariam Gavashelishvili (Finalist)

Mari Aladoshvili

Mari Gaprindashvili

Sopio Romelashvili

Giorgi Chachkhiani (Finalist)

Gvantsa Dolbaia (Finalist)

Mariam Chirgadze (Finalist)

Lika Abesadze (Finalist)

Mariam Metskhovrishvili

Ketevan Kostava

Mariam Naphishvili

Gvantsa Okropiridze

Kristina Ugrekhelidze

Nino Khachidze

Ketevan Abzhandadze

Mariami Khachaturiani

Tako Gigauri

Mariam Mikeladze

Tekla Ugulava

Nino Potskhveria

Nana Tskhomaria

Ana Badalashvili

Meri Shavadze

Nino Mchedlishvili

Tamar Todria

Ana Kukhaleishvili

Lika Aladashvili

Nana Gogia

Nino Tchitanava

Anzhela Khizaneishvili

Tamar Tsurtsumia

Tsira Tofuria

Tamar Jakhua

Nika Papiashvili

Giorgi Gamiashvili (Finalist)

Mariam Avalishvili (Finalist)

Maka Zurashvili (Finalist)

Giorgi Khukhia (Finalist)

Tamuna Naskidashvili

Mariam Okroshiashvili

Natia Korashvili

Levan Daushvili

Sopiko Tabatadze (Finalist)

Tekla Adamia (Finalist)

Mariam Prangishvili (Finalist)

Melano Beridze (Finalist)

Mariam Khurtsilava (Finalist)

Nino Tsilosani (Finalist)

Anano Paghava (Finalist)

Timur Katani

Tatia Turazashvili

Mariam Katsitadze

53. ელენე სვანიძე (გამარჯვებული)

54. თამარ ბიბიაშვილი

55. ანი აკოფაშვილი

56. რუსუდან ჯანჯალაშვილი

57. ნატო ახსაბაბე

58. ნატო გაბარაშვილი

59. ქეთევან კუპატაბე

60. ქეთევან წულუკიმე

61. თამარ უზუნაშვილი

62. ანა მარგველანი

63. გიორგი ფაჩუაშვილი (გამარჯვებული)

64. ნინო აბესაძე (გამარჯვებული)

65. ლუკა ჩიტიანი (გამარჯვებული)

66. ვასიკო ხორავა (გამარჯვებული)

67. გია წყაროზია

68. ხაზრი სადიკოვი

69. რუსლან ომაროვი

70. სალახადინ პირიევი

71. მარიამ ჭუმზურიმე

72. ქრისტინე მექვაზიშვილი

73. გიორგი კობერიძე

74. ბაჩო კაპანაძე

75. თამრიკო ნაჭყეზია

76. მარიამი კახიძე

77. სალომე წიკლაური

78. ვახო გულუა

79. ნათია ევსტაფიშვილი

80. ირაკლი ლეონიძე

81. გიორგი ჩიკვილაძე

82. ლელა თოთაძე (გამარჯვებული)

83. მარგერიტა გობბატ (გამარჯვებული)

84. მჰერ მელიქიან (გამარჯვებული)

85. ნელლა თუმანიან

86. ალბერტო დე ბინ

87. ქრისტინა ავაგიან

88. მარინა კორჟ (გამარჯვებული)

89. ოლეკსანდრ კისელოვ (გამარჯვებული)

90. მიჰაელა მაქსიმ

91. იაროსლავ ოლეინიკ (გამარჯვებული)

92. იოსუმან შომასტონოვა

93. ნიგინახონ ურალოვა

94. ჰასმიკ პეტროსიან

Elene Svanidze (Finalist)

Tamar Bibiashvili

Ani Akopashvili

Rusudan Janjalashvili

Nato Akhsabadze

Nato Gabarashvili

Ketevan Kupatadze

Ketevan Tsulukidze

Tamar Uzunashvili

Ana Margvelani

Giorgi Pachuashvili (Finalist)

Nino Abesadze (Finalist)

Luka Chitiani (Finalist)

Vasiko Khorava (Finalist)

Gia Tskarozia

Khazri Sadikovi

Ruslan Imarovi

Salikhadin Pirievi

Mariam Tchumburidze

Kristine Mekvabishvili

Giorgi Koberidze

Bacho Kapanadze

Tamriko Natchkebia

Mariami Kakhidze

Salome Tsiklauri

Vakho Gulua

Natia Evstapishvili

Irakli Leonidze

Giorgi Chikviladze

Lela Totadze (Finalist)

Margherita Gobbat (Finalist)

Mher Melikyan (Finalist)

Nella Tumanyan

Alberto De Bin

Kristina Avagyan

Maryna Korzh (Finalist)

Oleksandr Kyselov (Finalist)

Mihaela Maxim

Yaroslav Oleinik (Finalist)

Yosuman Shomastonova

Niginakhon Uralova

Hasmik Petrosyan

ჟიურის წევრები

Members of the Juree

- 1. ნინო ლაპიაშვილი თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის დირექტორი Nino Lapiashvili - Director of the Institute for European Studies of TSU
- 2. გიორგი ხელაშვილი საქართველოს პარლამენტის კვლევითი ცენტრის დირექტორი Giorgi Khelashvili – Director of the Research Center of the Parliament of Georgia
- თეიმურაზ ჩიტაია საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის აპარატის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი

Teimuraz Chitaia - Acting Head of the Office at the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia

ლექტორები

The Lecturers

ვასილ კაჭარავა - თსუ ამერიკისმცოდნეობის ინსტიტუტის დირექტორი Vasil Kacharava - Director of the Institute for American Studies of TSU

ნინო ლაპიაშვილი - თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის დირექტორი Nino Lapiashvili - Director of the Institute for European Studies of TSU

დანიელა ურსე - თსუ ევროპული კვლევების ინსტიტუტის მოწვეული პროფესორი Daniela Urse - Invited Professor at the Institute for Euroepan Studies of TSU

თორნიკე ნოზამე - ფინეთის რესპუბლიკაში საქმეთა დროებითი რწმუნებული საქართველოს საელჩოში Tornike Nozadze - Charge de Affairs of the Embassy of Georgia to the Republic of Finland

თეიმურაზ ჩიტაია - საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის აპარატის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი

Teimuraz Chitaia - Acting Head of the Office at the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia

ნატო რუბანოვი - საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის აპარატის მოწვეული სპეციალისტი Nato Rubanovi – Invited Specialist of the Office at the Committee on European Integration of the Parliament of Georgia

საკონტაქტო ინფორმაცია

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპული კვლევების ინსტიტუტი ჭავჭავაძის გამზირი 3, თბილისი, საქართველო, 1079, თსუ მე-2 კორპუსი, ოფისი 406

nino.lapiashvili@tsu.ge helpdesk.ies@tsu.ge

+995 599 108792 +995 595 770110

Contact Information

Institute for European Studies of Ivane Javakhsishvili Tbilisi State University 3 Chavchavadze Avenue, Tbilisi, Georgia, 0179, Building 2 of TSU, Office 406

nino.lapiashvili@tsu.ge helpdesk.ies@tsu.ge

+995 599 108792 +995 595 770110

საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტი რუსთაველის გამზირი 8, თბილისი, საქართველო, 1018

Committee on European Integration of the Parliament of Georgia 8 Rustaveli Avenue, Tbilisi, Georgia, 0118

tchitaia@parliament.ge

+ 995 574 102023